

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ช่อชบา นาคบุญ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2560

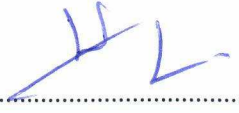
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ช่อชบา นาคบุญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

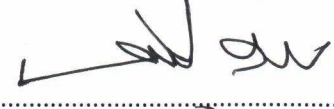
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

..... กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ ริกงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ และดร.ชัยพนธ์ รั้งงาม กรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าความรู้ ตลอดจนประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยบูรพาที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอน ให้คำเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ความกรุณาอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ที่ได้อนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ ที่สละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการีบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ช่อชบา นาคบุญ

58920518: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง/ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ชื่อชวา นาคบุญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (PARENT'S PARTICIPATION ON STUDENTS' MORAL AND ETHICS PROMOTION AT ANUBAN NONGYAI SCHOOL UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 107 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2558 ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามระดับชั้น จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 47 ข้อ โดยมีอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24-.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบด้วยวิธีการ Sheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58920518: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEY WORDS: PARENTS' PARTICIPATION AND PROMOTION ON STUDENTS' MORAL AND ETHICS/ ANUBAN NONGVAI SCHOOL/ CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

CHORCHABA NAKBOON: PARENTS PARTICIPATION AND PROMOTION ON STUDENTS' MORAL AND ETHICS AT ANUBAN NONGYAI SCHOOL UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. DISSERTATION
ADVISOR: SUMET NGAMKANOK, Ph.D. 107 P. 2560.

The objectives of this research were to study and compare how parents of students at Anuban Nongyai School under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 help increase students' moral and ethics as classified by students' study level, parents' study background and their career. The sample in this study was 217 parents of students at Anuban Nongyai School under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1. Stratified random sampling technique was used to identify the participants in this study. Data collection instrument in this study was a five-point-rating-scale questionnaire asking 47 questions regarding parents' participation and promotion on students' moral and ethics. The questionnaire has its item discriminating power between .24-.90. The reliability of this questionnaire was .98. The statistical methods used in this study were Average (x), Standard Deviation (SD), t-test, One way ANOVA and Scheffe's method of multiple comparison test.

The research reached the following conclusions:

1. Parents' participation and promotion on students' moral and ethics was showed in a high level both in general and each aspect.
2. The comparison of parents participation and promotion of students moral and ethics as classified by students' study level showed significantly statistically difference at .05 level both in general and each aspect.
3. The comparison of parents participation and promotion of students moral and ethics as classified by parents' study background also showed significantly statistically difference at .05 level both in general and each aspect.

4. The comparison of parents participation and promotion of students moral and ethics as classified by parents' career both in general and each aspect showed no statistically significant difference.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.....	11
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	15
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม.....	23
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล.....	54
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	101
ภาคผนวก ค.....	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	107

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน.....	12
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	49
3	ค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาล หนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนก ตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษาและอาชีพ.....	55
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	56
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมและรายด้าน.....	57
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความประหยัด โดยรวมและรายด้าน..	58
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมและ รายด้าน.....	59
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย โดยรวมและรายด้าน.....	60
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความสุภาพ โดยรวมและรายด้าน.....	61
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความสะอาด โดยรวมและรายด้าน.....	62
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความสามัคคี โดยรวมและรายด้าน....	63
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีน้ำใจ โดยรวมและรายด้าน.....	64
13	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ จำแนกตามระดับชั้น.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	66
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามอาชีพ.....	67
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามอาชีพ.....	68
17	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จากการทดลองใช้เครื่องมือ..	106

สารบัญภาพ

ตารางที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ ก่อให้เกิดความเจริญทางวัตถุ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วนี้เองที่ทำให้มีการแข่งขันในการดำรงชีวิตเพื่อความอยู่รอดทางสังคม และวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไปจากสภาพความเป็นอยู่เดิมที่ต้องดิ้นรน คนมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น คนส่วนใหญ่มีการดำเนินชีวิตไปตามกระแสสังคมของวัตถุนิยมจนลืมคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม และทำให้เด็กไทยมีค่านิยมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว การแสดงออกที่ผิดศีลธรรม การเห็นผิดเป็นชอบ ฯลฯ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมถอยทางศีลธรรม เกิดปัญหาทางสังคมที่หลายฝ่ายเร่งแก้ไข ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม สิ่งสำคัญต้องอยู่บนรากฐานของคุณธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมควรแก่การประพฤติปฏิบัติ การพัฒนาบุคคลโดยใช้คุณธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคนในชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกาย วาจา ใจ (จุริรัตน์ บุตรบุญชู, 2556, หน้า 1)

การศึกษาก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา การพัฒนาการเมืองก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา สังคมกำลังเสื่อมโทรม ก็ต้องหันไปพึ่งการศึกษา การพัฒนาการศึกษาจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาประเทศ

การศึกษาของไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 6 บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542, หน้า 13) ดังนั้นในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายเร่งรัด การปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชน ให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดย 8 คุณธรรมพื้นฐาน ประกอบด้วย ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ เป็นคุณธรรมสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 146-147) ซึ่งการมีคุณธรรมที่กล่าวมานั้นไม่ได้สร้างให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยครูและโรงเรียนเท่านั้น สถาบัน

ครอบครัวถือเป็นองค์ประกอบส่วนสำคัญที่มีหน้าที่ช่วยหล่อหลอม ชัดเกล้า สร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่ลูกหลานของตนได้

การศึกษาที่มีคุณภาพจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องได้รับความร่วมมือของทุกฝ่าย ดังสาระใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น ในการปฏิรูปการศึกษา หลักสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติ คือ การให้ ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน หมายความว่า ในด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้น สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่จะช่วยหล่อหลอม และสร้างพื้นฐานความดีงามให้กับลูกหลาน ได้ตั้งแต่เยาว์วัย เพราะว่าคุณคณที่มีอิทธิพลและเป็นแรงจูงใจให้เด็กกลายเป็นเยาวชนที่เป็นคนดี มีคุณธรรมมากที่สุด ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง รองลงมาคือ ครูอาจารย์ สื่อต่าง ๆ รวมทั้งสถานศึกษา ตามลำดับ พ่อแม่และคนในชุมชนต้องมาช่วยในกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาจริยธรรมเพื่อแสดงให้ นักเรียนเห็นว่าผู้ใหญ่ควรทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 43-44) ดังนั้น หากผู้ปกครองได้เข้ามามี ส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการส่งเสริม ทางด้านคุณธรรมพื้นฐานให้กับนักเรียน ย่อมส่งผลให้เกิดความร่วมมือกันในการสอดส่องดูแล ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี และขจัดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นำไปสู่การช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดจาก พฤติกรรมทางลบของนักเรียนได้ทันทั่วทั้งที่ ย่อมจะทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญาความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างปกติสุข

การปฏิรูปการศึกษาได้เร่งรัดให้สถานศึกษายึดคุณธรรมนำความรู้พัฒนาคนโดยใช้ คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว การจัดการศึกษาให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะ ผู้ปกครอง สถานศึกษาควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 คือ การให้สังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาสอดคล้อง กับความต้องการของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จ รูปแบบการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการศึกษาโดยไม่มีช่องว่างระหว่างวัย เพศ เพราะผู้เรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับครอบครัว มากกว่าอยู่ที่โรงเรียน ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพ่อแม่ซึ่งถือว่าเป็นครูคนแรกของลูก จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการให้การศึกษอบรม

ด้านต่าง ๆ แก่บุตรหลานของตนเอง เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย อุปนิสัยใจคอ กิริยามารยาท และด้านบุคลิกภาพต่าง ๆ (อุดม คันธะรส, 2542, หน้า 1)

โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ยังต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง พนักงานบริษัท กริद्यางพาราซึ่งต้องทำงานในตอนกลางคืน ตอนกลางวันก็นอนพักผ่อน ทำให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และสม่ำเสมอ (โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่, 2557) ที่โรงเรียนจึงพบว่าพฤติกรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี บางกลุ่มมีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จากผู้ปกครองและโรงเรียนยังไม่เพียงพอ เช่น สภาวะอารมณ์ติดเกม ความก้าวร้าว การลักขโมย การทะเลาะกัน เป็นต้น จากรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย ดังนี้ ชั้น ป.1-ป.3 มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ ใฝ่ดีของภาคเรียนที่ 1 เท่ากับ 8.72 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ 8.45 ชั้น ป.4-ป.6 มีคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ของภาคเรียนที่ 1 เท่ากับ 8.34 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ 8.04 (โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่, 2557) เห็นได้ว่าคะแนนคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง ดังนั้นหากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมด้านคุณธรรมพื้นฐานให้กับนักเรียน ย่อมจะทำให้เด็กเป็นเด็กที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติ ปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างปกติสุข ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติต่อไป

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานดังกล่าว จึงได้ศึกษา ค้นคว้า ทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองว่าผู้ปกครองจะสามารถเข้ามาช่วยเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานได้มากน้อยเพียงใด สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมดังกล่าวของผู้ปกครองกับนักเรียน โรงเรียนบ้านอนุบาลหนองใหญ่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น วุฒิการศึกษา และอาชีพ

คำถามในการวิจัย

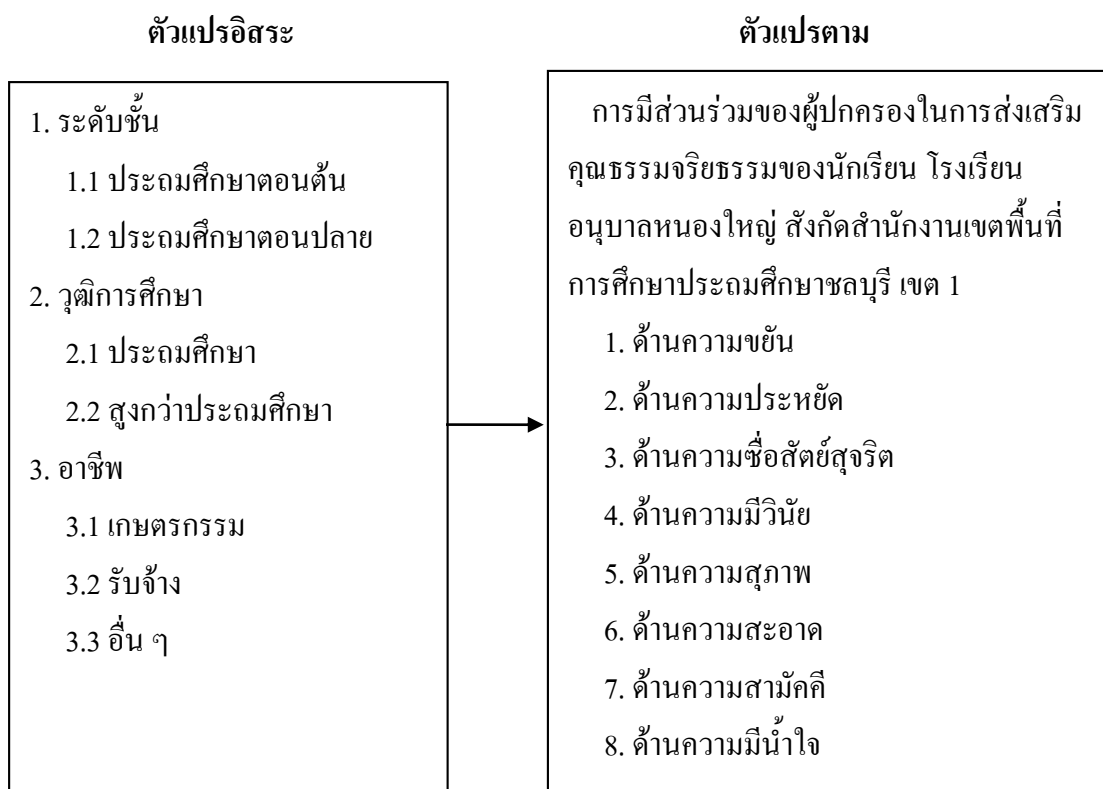
1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น วุฒิการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น วุฒิการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 146-147) ตามนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาโดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชน ให้เป็นคนดี มีความรู้และความอยู่ดีมีสุข เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

เขต 1 คือ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 500 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 217 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามระดับชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ระดับชั้น จำแนกเป็น

3.1.1.1 ประถมศึกษาตอนต้น

3.1.1.2 ประถมศึกษาตอนปลาย

3.1.2 วุฒิการศึกษา ได้แก่

3.1.2.1 ประถมศึกษา

3.1.2.2 สูงกว่าประถมศึกษา

3.1.3 อาชีพ ได้แก่

3.1.3.1 เกษตรกรรม

3.1.3.2 รับจ้าง

3.1.3.3 อื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 ด้านความขยัน

3.2.2 ด้านความประหยัด

3.2.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

3.2.4 ด้านความมีวินัย

3.2.5 ด้านความสุภาพ

3.2.6 ด้านความสะอาด

3.2.7 ด้านความสามัคคี

3.2.8 ด้านความมีน้ำใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง ความสนใจในการเข้าร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

2. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดีงาม สภาพอันดีงามหรือหน้าที่อันพึงมี อยู่ในตัว อันมีรากฐานเริ่มต้นจากปรัชญาความคิดที่ถูกต้อง ประกอบกับมีค่านิยมที่ถูกต้องและ เมื่อประพฤติแล้วเป็นเหตุก่อให้เกิดความรู้สึที่ดีงามทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น คุณธรรมจริยธรรม เป็นเครื่องควบคุมและกำกับความประพฤติของคนในสังคม ให้มีความรู้สึกนึกคิดและแสดงออก ในสิ่งที่ดีงาม ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคมส่วนรวม จุดมุ่งหมายสูงสุด ของการมีคุณธรรมจริยธรรมในสังคม ให้ทุกชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสันติและมีความสุข ตามองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ

2.1 ขยัน หมายถึง ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและ ต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ผู้งานมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจ ทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2.2 ประหยัด หมายถึง ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงิน ของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบุญชราวยรับ-รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

2.3 ซื่อสัตย์ หมายถึง ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจปลอดจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช่เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

2.4 มีวินัย หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติตามในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศ โดยที่ตนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นใน ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

2.5 สุภาพ หมายถึง ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ มีสัมมา การวระ เรียบร้อยไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทางเป็นผู้มีมารยาท ดีงามวางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

2.6 สะอาด หมายถึง ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง ตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจไม่ให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อมมีความโปร่งใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

2.7 สามัคคี หมายถึง ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุมีผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ และสมานฉันท์

2.8 มีน้ำใจ หมายถึง ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอก เห็นใจ และเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

4. ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นของนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น

4.1 ประถมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ที่กำลังเรียน อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 3

4.2 ประถมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ที่กำลังเรียน อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

5. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาล หนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น

5.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่จบการศึกษาสูงสุดในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า

5.2 สูงกว่าประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้นไป

6. อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น

6.1 เกษตรกรรม หมายถึง อาชีพทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์ม ปลูกข้าวโพด ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกสัปะรด เป็นต้น

6.2 รับจ้าง หมายถึง พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม และอาชีพรับจ้างทั่วไป ได้แก่ รับจ้างกรีดยาง ตัดปาล์ม ตัดมันสำปะหลัง เก็บเมล็ดยางพารา เป็นต้น

6.3 อื่น ๆ หมายถึง อาชีพอื่นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาจาก ข้อ 6.1 และ 6.2

7. สพป.ชบ.1 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 การมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 2.3 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 2.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 2.5 ขั้นตอนและกระบวนการมีส่วนร่วม
 - 2.6 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
 - 2.7 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 - 2.8 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.1 ความสำคัญของการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.2 ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
 - 3.4 พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 3.5 คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
 - 4.1 ระดับชั้น
 - 4.2 วุฒิการศึกษา
 - 4.3 อาชีพ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ (ศิริวรราชกูร์บำรุง) ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลหนองใหญ่ อำเภอ
หนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20190 โทรศัพท์ 038-219196 โทรสาร 038-219196
e-mail: anubannongyai@hotmail.com เว็บไซต์ <http://www.anubannongyai.ac.th> สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 4, 5 และ 6 (โรงเรียนอนุบาล
หนองใหญ่, 2557, หน้า 2-5)

คำขวัญของโรงเรียน คือ “ความรู้ดีมีประชาธิปไตยพลานามัยดีเด่นเน้นคุณธรรม”

สีประจำโรงเรียน คือ “ขาว-แดง”

ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียนคือ “ดอกบัว”

คติพจน์ คือ “คิดให้ดีเสียก่อนแล้วจึงทำ”

ปรัชญาของโรงเรียน คือ “นุติ ปัญญาสมา อภา แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”

ข้อมูลผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาชื่อ นายสุวิศรี กสิรัตน์บำรุง วุฒิการศึกษาสูงสุด ป.บัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2547 จนถึงปัจจุบัน
เป็นเวลา 10 ปี 6 เดือน

รองผู้บริหารสถานศึกษา ชื่อ นายนรินทร์ นิพิฐพงษ์ วุฒิการศึกษาสูงสุด ป.บัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนตั้งแต่ 30 พฤศจิกายน 2555 จนถึงปัจจุบัน
เป็นเวลา 3 ปี 4 เดือน

ตำแหน่งงานสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ได้แก่

นางสาวสุนีย์ วิถีธรรม วุฒิการศึกษาสูงสุดการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกประวัติศาสตร์
รับผิดชอบหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ

นางมะโน อินทร์เจริญ วุฒิการศึกษาสูงสุดครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์ รับผิดชอบ
หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงบประมาณ

นางกาญจนา วรวิเศษอ่อน วุฒิการศึกษาสูงสุดครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกประถมศึกษา
รับผิดชอบหัวหน้ากลุ่มงานบริหารบุคคล

นายกิตติชัย โปธิสร่างกุล วุฒิการศึกษาสูงสุดครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอก
ประถมศึกษา รับผิดชอบหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบัน โรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559) ดังนี้

1. จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งหมด 569 คน
2. จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
ชั้นอนุบาล 1	1	15	16	31	31
ชั้นอนุบาล 2	2	18	14	32	16
รวม	2	33	30	63	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3	40	44	84	28
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	3	53	44	97	33
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	3	44	45	89	32
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	3	41	33	74	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	3	41	40	81	27
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2	39	36	75	38
รวม	16	264	242	506	
รวมทั้งหมด	18	297	272	569	

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

สภาพชุมชนโดยรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองใหญ่ มีประชากรประมาณ 8,168 คน สถานที่ใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สำนักงานเทศบาลตำบลหนองใหญ่ ตลาดสด ธนาคารกรุงไทย ที่ทำการไปรษณีย์หนองใหญ่ อาชีพหลักของชุมชน คือ ค้าขาย เกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป เนื่องจากเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ราบ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีวิ่งควาย ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 80 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98 ฐานะทางเศรษฐกิจ/ รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 30,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 5 คน

โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ตั้งอยู่ใกล้สำนักงานเทศบาลตำบลหนองใหญ่จึงได้รับการสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจากนายกเทศมนตรีตำบลหนองใหญ่และคณะเป็นอย่างดี อีกทั้งนายกเทศมนตรียังดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาผู้เรียน มีการให้ความรู้โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอและหลากหลาย

ผู้ปกครองนักเรียนให้ความเป็นกันเองและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ผู้เรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน ผู้ปกครองประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นลูกจ้าง การเลี้ยงไก่ การทำไร่อ้อย การทำสวนยางพารา การดูแลสวนปาล์ม ซึ่งส่วนใหญ่ได้ย้ายถิ่นฐาน มาทำมาหากินประกอบอาชีพในอำเภอหนองใหญ่ ส่งผลให้มีอัตราการย้ายเข้า-ย้ายออกของนักเรียนสูง และเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร จึงทำให้คุณภาพผู้เรียนมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะผู้เรียนที่เป็นต่างด้าว

วิสัยทัศน์

โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษา เป็นแบบอย่างสถานศึกษาพอเพียงมีแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เติมนวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาครูมืออาชีพ ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
2. ส่งเสริมสนับสนุนเป็นแบบอย่างสถานศึกษาพอเพียง ยกกระดับแหล่งเรียนรู้ และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย

3. ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่ความเป็นเลิศ

4. ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. ส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยโรงเรียนเป็นฐาน

เป้าหมาย

1. นักเรียนทุกคนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา

2. นักเรียนทุกคนมีความพร้อมและพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

3. สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีทักษะ

4. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายจนเป็นที่ยอมรับ
5. ผู้เรียนมีความภูมิใจและเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ครูและบุคลากรมีความรู้และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
7. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็ม

ตามศักยภาพ

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา คือ นวัตกรรมเทคโนโลยีเด่น

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาพอเพียง

เป้าหมาย

ด้านคุณภาพผู้เรียน (ปฐมวัย/ การศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ปฐมวัย

1. เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. เด็กสามารถทำงานจนสำเร็จทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. เด็กสามารถคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. เด็กมีความรู้และทักษะเบื้องต้น
6. เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และพัฒนาตนเอง
7. เด็กมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
8. เด็กมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
2. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติ

ที่ดีต่ออาชีพสุจริต

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

อย่างต่อเนื่อง

7. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
8. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ด้านการเรียนการสอน (การพัฒนาครู)

1. ครูมีคุณธรรมจริยธรรมมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ
2. ครูหมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการศึกษาระบบสารสนเทศอย่างครบวงจร
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย
3. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

1. โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น
2. โรงเรียนมีการร่วมมือกันระหว่างบ้านองค์กรชุมชนเพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน
3. โรงเรียนและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการริเริ่ม หรือการวางแผนของบุคคลเกี่ยวกับการเข้ามาดำเนินงานต่าง ๆ ในลักษณะของกลุ่มหรือองค์กร ชุมชนที่มีเป้าหมายของการร่วมกันอย่างชัดเจน โดยพลังของกลุ่มจะเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ซึ่งมีผู้ที่ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2545, หน้า 48) ได้อธิบายไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีบทบาทหน้าที่และอิทธิพลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรม รวมทั้งการจัดสรร การใช้ และการดูแลรักษาทรัพยากรที่มีอยู่

ยุพาพร รูปงาม (2545, หน้า 5) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์กร (Organization) ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

Ottaway (1962, p. 201) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่สมาชิกของกลุ่ม มีความสนใจ มีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการศึกษา ทำความเข้าใจและดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อที่จะนำไปสู่ความร่วมมือกันให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกัน ดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรม ตามความต้องการหรือความสนใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดอย่างเป็นกระบวนการ

การมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ที่มุ่งเน้นคน เป็นสำคัญมากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบน ลงล่าง (Top-down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด ของ Oakley (1984, p. 17) ได้กล่าวว่า แนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิด การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหาย (Missing ingredient) ในกระบวนการพัฒนาการมี ส่วนร่วมของชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมายปัจจัยขั้นตอนการมีส่วนร่วม ของชุมชนรูปแบบของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้มากมายซึ่งผู้วิจัยได้นำมา กล่าวไว้เท่าที่จำเป็นและสอดคล้องกับแนวทางการศึกษา ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุชาติ จักรพิสุทธิ์ (2547) ศึกษา เรื่อง ชุมชนกับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาท สิทธิหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประ โยชน์ต่อชุมชนตาม จุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจอารมณ์รวมทั้งค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามี ส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทำให้ผู้ที่ เข้ามามีส่วนร่วมเกิดความผูกพันมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

Cayupan (1985, อ้างถึงใน ชินรัตน์ สมสืบ, 2539, หน้า 22-26) นิยามการมีส่วนร่วมของประชาชน (Popular participation) ว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้รับประโยชน์จากการพัฒนามีโอกาสและใช้โอกาสในการแสดงความรู้สึก บ่งบอกความต้องการและการร่วมวางแผนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดปัญหาและจัดสรรทรัพยากร การได้รับประโยชน์และการประเมินผล

Cohen & Uphoff (1981, p. 6) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าสมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นเกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งการรื้อให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น มีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด ดังนี้

Koufman (1949, p. 7) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้ ประยูร ศรีประสาธน์ (2542, หน้า 5) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมมีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ 2) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม 3) ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม คือ ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร

ขั้นตอนและกระบวนการมีส่วนร่วม

สถาบันพระปกเกล้า (2544, หน้า 56) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมว่าการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้ การเข้าถึงเกี่ยวกับการวางแผน และร่วมกันกำหนดโครงการหรือกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในโครงการหรือกิจกรรมทั้งหมด
3. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมหรือผลของการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และพิจารณาวิธีการที่จะดำเนินการต่อไป

Sumption & Engstrom (1966, p. 57) ได้เสนอหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จไว้ดังนี้

1. ความร่วมมือด้านวิชาการ โดยสถานศึกษาจัดวางตัวบุคคลเพื่อช่วยกำหนดทิศทางว่าควรจะทำอะไร
 2. ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่ได้กำหนดไว้
 3. ให้คณะทำงานระดับมืออาชีพรับผิดชอบดำเนินการทั้งหมด
 4. ให้สาธารณชนได้มีส่วนร่วมในทุกระดับ
 5. ตั้งที่ปรึกษาระดับมืออาชีพให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด
 6. ให้นักกฎหมายที่มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา
 7. การมีส่วนร่วมควรเป็นระบบการทำงานสอดคล้องกันแบบพินเฟืองทั่วทั้งชุมชน
 8. การมีส่วนร่วมควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน
- ในทุก ๆ ระดับ
9. ควรมีการจัดองค์กรแบบมีส่วนร่วม
 10. การมีส่วนร่วมควรเป็นไปอย่างผสมผสานโดยให้โอกาสแก่ทุกส่วนในชุมชนได้มีส่วนร่วม

11. มีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชน
12. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
13. การมีส่วนร่วมควรดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเป้าหมายสุดท้าย

Floyd (1971, pp. 44-45 อ้างถึงใน ถาวร พวงมณี, 2547, หน้า 9-10) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เกิดจากแนวคิด 3 ประการ คือ

1. ความสนใจและความห่วงใยกังวลกับสภาพปัญหาที่เผชิญร่วมกันกลายเป็นความสนใจและกังวลใจของส่วนรวม

2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ ซึ่งเป็นอยู่ขณะนั้น ผลักดันไปสู่การรวมกลุ่มเพื่อการวางแผนกระทำร่วมกัน

3. การตกลงร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทาง ที่พึงปรารถนา กลุ่มจะต้องมีความเข้มแข็งมากพอที่จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มกระทำการที่จะสนองตอบความต้องการของผู้เดือดร้อน

นอกจากนี้ Floyd (1971 อ้างถึงใน ถาวร พวงมณี, 2547, หน้า 10) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่าควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การริเริ่ม เป็นการเริ่มต้นในการศึกษาคิดค้น สืบหาสภาพความต้องการและปัจจัยที่จะโน้มน้าวใจให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ หรือกิจกรรม ตลอดจนการตัดสินใจกำหนดและจัดลำดับความสำคัญความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

2. การวางแผน เป็นการกำหนดมาตรการ วัตถุประสงค์เป้าหมาย วิธีการ และแนวทางการประเมินผล รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากร งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรม ตลอดจนการประสานงานและขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินงาน เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ การติดต่อประสานงาน และการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลการดำเนินงานตาม โครงการหรือกิจกรรมที่กำหนด รวมทั้งการรับผลประโยชน์จากการดำเนินงาน

4. การประเมินผล เป็นการติดตาม ตรวจสอบสภาพความก้าวหน้าและปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ รวมทั้งการให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข ตัดสินใจ กำหนดความต้องการ ลำดับความสำคัญ วางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการแนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร ดำเนินงานตามโครงการ และ/ หรือ สนับสนุนการดำเนินงาน และประเมินผล

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ถาวร พวงมณี (2547, หน้า 25) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกิจกรรม/ การดำเนินการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. บุคคล ได้แก่ ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. องค์กร ได้แก่ หน่วยงาน สถานศึกษา ชุมชน หมู่บ้าน และสถานที่สำคัญในท้องถิ่น

3. กิจกรรม ได้แก่ งานหรือโครงการ กลุ่มกิจกรรมที่ประชาชนจะทำงานร่วมกันในลักษณะ ริเริ่ม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมในผลประโยชน์ และร่วมติดตาม ประเมินผล การก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจะต้องมีเครือข่ายในการติดต่อประสานงานกัน โดยจะต้อง มีกิจกรรมกลุ่มที่แตกต่างกันออกไป ขนาดของกลุ่มพอเหมาะสม ไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป ความสัมพันธ์ของกลุ่มจะต้องไปในทิศทางเดียวกัน ระยะเวลาในการติดต่อต้องมีความต่อเนื่อง ใช้วิธีการติดต่อทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนมีดังนี้คือ 1) บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งต่างต้องมีความเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และร่วมแรงร่วมใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงเรียน บ้าน และสถานที่สำคัญในชุมชน และ 3) กิจกรรม/ งานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กิจกรรมที่บุคคลแต่ละฝ่ายทำร่วมกัน เพื่อส่งเสริมและปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

นภเนตร ธรรมบวร (2541, หน้า 31) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการศึกษา มิใช่มีผลต่อความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในชีวิตของเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาทัศนคติทางบวกต่อตัวเด็กเองอีกด้วย ในงานชิ้นเดียวกันนี้ พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัว ซึ่งเห็นความสำคัญของการศึกษาและ มีการเตรียมเด็กสำหรับประสบการณ์สังคม มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าเด็กที่พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความสำคัญ

การจัดการศึกษาโดยมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยเหมาะสมแล้วจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ตามที่ ประกอบ คุณารักษ์ (2543, หน้า 13) อ่างเหตุผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนเอง ประชาชนในชุมชนในฐานะเจ้าของ การศึกษาจะรู้ว่าประชาชนและบุตรหลานของตนต้องการอะไรจากระบบการศึกษา และอะไร ในระบบที่มีอยู่แล้วประชาชนไม่ต้องการ เป็นการลดความสูญเปล่าทางการศึกษา
2. การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้เกิดความรู้สึกมีอำนาจ รู้สึกมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของโรงเรียน ทำให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลง
3. การมีส่วนร่วมทำให้มีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเต็มที่ และมีการนำทรัพยากร ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา
4. ประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างดี
5. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนซึ่งจะส่งผลถึงนักเรียนต่อไป

6. โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันดีขึ้น

รัตนา สถิตานนท์ (2543, หน้า 40) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนที่อยู่แวดล้อมเด็ก และมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็ก พ่อแม่ คือ ครู ที่รู้จักเด็กดีมาตั้งแต่เกิด อยู่ใกล้ชิดที่สุด และมีหัวใจรักที่ใครจะปฏิเสธไม่ได้ เป็นผู้สร้างสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ เป็นผู้ส่งเสริมเด็กให้ยอมรับวินัยและกฎเกณฑ์ของโรงเรียน ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความพยายามในการทำงานหนักและทำงานให้สำเร็จ

ถาวร พวงมณี (2547, หน้า 18-19) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ที่จะปฏิบัติต่อบุตรหรือนักเรียนในปกครองในทศนะที่สอดคล้อง คือ

1. บิดา มารดา เป็นผู้สร้างความอบอุ่น ความรัก ความมั่นคง และเสริมสร้างกำลังใจ ให้บุตรและนักเรียนในปกครองเป็นอย่างมาก เป็นต้นว่าความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบิดา มารดา แนะนำในเรื่องที่มีประโยชน์ต่อการเรียน สนับสนุนในเรื่องการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ

2. ถ้าเป็นไปได้ควรเลือกทำเลสำหรับที่อยู่อาศัยในบริเวณที่เงียบสงบปราศจากสิ่งรบกวน และควรจัดหาห้องส่วนตัวให้สมาชิกในครัวเรือน ทั้งนี้เพื่อให้มีสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนที่บ้านของนักเรียน

3. พยายามให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เช่น คอยดูแลให้มีเวลาทำงานที่ครูมอบหมายให้อย่างสม่ำเสมอ โดยไม่มอบหมายงานที่บ้านให้แก่เด็กเรียนมากจนไม่อาจปลีกเวลาเพื่อทบทวนบทเรียนได้

4. ควรปกครองนักเรียนด้วยความยุติธรรม ไม่บังคับ หรือตามใจมากเกินไป

5. ให้นักเรียนมีเงินสำหรับใช้จ่ายอย่างเพียงพอ และมีเครื่องใช้สำหรับเล่าเรียนครบทุกอย่าง

6. เอาใจใส่ดูแลสุขภาพของนักเรียนเมื่อเจ็บไข้ไม่สบายต้องรีบพาไปรักษา

7. หาหนังสือดีมีประโยชน์ให้อ่าน และแนะนำให้รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่า และรู้จักคบหาเพื่อนฝูงที่ดี

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การที่บุคคลมีคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันนั้น มีความเกี่ยวเนื่องมาจากสถาบันครอบครัว สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่จะปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน เด็กสามารถเรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ จากคนรอบข้างภายในครอบครัว ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู สถานภาพของครอบครัว อาชีพของครอบครัว ฯลฯ มีบทบาทต่อการปลูกฝัง เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตัวจักรสำคัญของสถาบันนี้ ในการปลูกฝัง

คุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นพ่อแม่ การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีประโยชน์มาก กล่าวคือ โรงเรียนจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาตรงตามความต้องการชุมชน ชุมชน เข้าในแนวทางการบริหารงานของโรงเรียน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ทำให้นักเรียนเป็นชุมชน ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งจะส่งผลถึงความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นการบริหารจัดการแบบศูนย์รวมอำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง ซึ่งผลที่ตามมา คือ การจัดการศึกษา ยังไม่มีคุณภาพที่น่าพอใจ ไม่ตอบสนองความต้องการของสังคม (กรมสามัญศึกษา, 2542, หน้า 1) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยตราพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้น ซึ่งได้แสดงเจตนารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการปรากฏตามมาตรา 29 มาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 58 (2) โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 84)

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำปริญญาตรีของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ๆ และต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา ดังนี้

1. ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยอาจเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2. ให้บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปรึกษาทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ การสืบทอดความรู้ของท้องถิ่น การกำหนดค่านิยมหรือคุณธรรมที่ท้องถิ่นนั้น ๆ เห็นว่าเหมาะสม การจัดการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาของชุมชน ซึ่งเป็น การสร้างศักยภาพของท้องถิ่น ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เป็นหัวใจสำคัญที่จะนำ การเรียนรู้เข้าสู่ชีวิตทางสังคม ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และชุมชน มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่ต้องการ

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สภาพสังคมไทย เผชิญวิกฤติการณ์ทางคุณค่าและวิกฤติการณ์ทางปัญญา เนื่องมาจากสาเหตุที่หลากหลาย เช่น การเบียดเบียนค่านิยมแบบไทย ๆ ไปตามกระแสสังคมโลก การยึดติดกับคุณค่าในอุดมคติเป็นชนวน ความขัดแย้งทางสังคมตลอดจนความสับสนในค่านิยม เนื่องจากคุณค่าในอุดมคติตรงข้ามกับสภาพความเป็นจริงในสังคม ตลอดจนความรวดเร็ว ทันสมัยของสื่อทุกประเภทที่เผยแพร่ทั่วไปในยุค ปัจจุบันทำให้เด็กไทยรับเอาวัฒนธรรมและแบบอย่างต่าง ๆ มาจากต่างประเทศ ทั้งทางแถบเอเชีย บางประเทศและกลุ่มประเทศทางตะวันตกไม่ว่าจะเป็นอเมริกาหรือยุโรป โดยไม่ได้มีการพิจารณาว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควร อีกทั้งการขาดความเอาใจใส่ ดูแลจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่งผลให้พฤติกรรม ของเด็กไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในเรื่องของ การมีวินัย ศีลธรรม คุณธรรม วัฒนธรรมประเพณี ที่ดีงาม ซึ่งสังคมคาดหวังกับการศึกษาที่จะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคน เพื่อเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถและดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมอันดีงาม ดังนั้นสถานศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คุณธรรม ทั้งนี้

ควรปลูกฝังรากฐานอันดีงามของจิตใจ ช่วยเสริมคุณค่าให้นักเรียนเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของชาติต่อไป (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555, หน้า 1-2) ซึ่ง Hogan (1973) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมีทั้งทางตรงและทางอ้อม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทางตรง ได้แก่ การพิจารณากำหนดอุดมการณ์ คุณงามความดี หรือบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ไว้ อย่างแน่ชัด แล้วจึงพัฒนาบุคคลเพื่อให้เกิดสิ่งเหล่านั้น โดยการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น ถ้อยคำสุภาพ คำคม การท่องอาขยาน การปฏิบัติตามบทบัญญัติ เป็นต้น ส่วนการพัฒนาทางอ้อม คือ การจัดสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์พิเศษให้สัมพันธ์กัน และทำควบคู่กันไปทั้งสองทาง

ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ให้ความหมายไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี คุณธรรมเป็นแนวทางในการประพฤติตนเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข คุณธรรมมีหลายรูปแบบ เช่น คุณธรรมในรูปของศีลธรรมหรือรูปแบบของค่านิยมเชิงจริยธรรม หรือจริยธรรมในรูปแบบของธรรมะ ทั้งนี้คุณธรรมยังหมายรวมถึงค่านิยมในสังคม ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งคุณธรรมทั้งหลายเหล่านี้บางครั้งก็เป็นความรู้สึกร่วม เช่น หิริ โอตต ทัปปะ เป็นต้น บางครั้งก็เป็นพฤติกรรมจากการกระทำ เช่น การให้ทาน การมีสัมมาอาชีวะ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่กล่าวถึงความหมายของคุณธรรมไว้ ดังนี้

วสิน อินทสระ (2541, หน้า 106) ได้กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง อุปนิสัย อันดีงาม ซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิตของมนุษย์ โดยอุปนิสัยดังกล่าวนี้ได้มาจากความพยายามและความประพฤติที่ได้ปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน

บัวหลวง แสงสว่าง (2548, หน้า 20) อธิบายว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ที่มีอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งได้สั่งสมมาจากประสบการณ์ที่ดี เป็นคุณภาพของจิตใจส่งเสริมให้จิตใจดีงามจนประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เหมาะสมที่ควร และฝังอยู่ในจิตใจ ได้แก่

1. คุณธรรมทางสติปัญญา หมายถึง ความรู้ทางทฤษฎีและความรู้ทางปฏิบัติที่ส่งผลต่อความมีเหตุผลและการกระทำหน้าที่
2. คุณธรรมทางศีลธรรม คือ ความมีจิตสำนึกในสิ่งที่ดีงามและเหตุผลคุณธรรมทางศีลธรรมไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและไม่ได้คิดตัวมาแต่กำเนิด แต่เป็นคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม

คุณธรรมตามแนวคิดของอริสโตเติล อริสโตเติลนักปราชญ์ชาวกรีก ได้ให้แนวทางของคุณธรรมหลัก ๆ ไว้ 4 ประการ (ประวิทย์ โอวาทกานนท์, 2555, หน้า 11) คือ

1. ความรอบคอบ คือ รู้ว่าอะไรควรประพฤติปฏิบัติ อะไรไม่ควรประพฤติปฏิบัติ
2. ความกล้าหาญ คือ ความกล้าเผชิญต่อความเป็นจริง

3. การรู้จักประมาณ คือ รู้จักควบคุมความต้องการและการกระทำให้เหมาะสมกับสภาพและฐานะของตน

4. ความยุติธรรม คือ การให้แก่ทุกคนตามความเหมาะสม การส่งเสริมพัฒนาบุคคลด้วยคุณธรรมต้องฝึกฝนให้มีความรู้สึกตระหนักว่าอะไรดี อะไรควร อะไรไม่ควร อะไรไม่ดี และปฏิบัติแต่ในทางที่ถูกต้องที่ควรให้เป็นปรกติวิสัย การพัฒนาในสิ่งดังกล่าวควรใช้สิ่งโน้มนำให้มีคุณธรรมสูง มีความระลึกได้ว่าอะไรไม่ควร และความรู้สึกที่ว่ากำลังทำอะไรอยู่ ผู้หวังความสงบ สุขความเจริญ และความมั่นคงแก่ตนเองและประเทศชาติ ต้องฝึกฝนตนเองให้มีคุณธรรม

ลิจิต ธีรเวคิน (2554, หน้า 34) ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรม คือ จิตวิญญาณของปัจเจกบุคคล ศาสนา และอุดมการณ์ เป็นดวงวิญญาณของปัจเจกบุคคลและสังคมด้วย ปัจเจกบุคคลต้องมีวิญญาณ สังคมต้องมีวิญญาณ คุณธรรมของปัจเจกบุคคลอยู่ที่การกล่อมเกลาเรียนรู้โดยพ่อแม่ สถาบันการศึกษา ศาสนา พรรคการเมือง และองค์กรของรัฐ

Good (1973, p. 134) ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง การปรับพฤติกรรมให้เข้ากฎเกณฑ์หรือมาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้องหรือดีงาม

Hogan (1973, pp. 217-232) สรุปว่า คุณธรรมเป็นระบบของกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อชี้แนวการปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่น อดทนต่ออุปสรรค รู้จักอดกลั้น สามารถควบคุมสภาวะอารมณ์ สงบเสงี่ยม อ่อนน้อมถ่อมตน มีจิตใจที่หนักแน่น มีเหตุผล ไม่ท้อถอยหรือยอมแพ้เอาชนะอุปสรรคเพื่อความสำเร็จในชีวิตและพฤติกรรมระหว่างบุคคล

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งดีงามที่มีอยู่ภายในจิตใจมนุษย์ เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวกับคุณงามความดีที่เกิดจากการกระทำของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในใจ จะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา โดยมีเป้าหมายว่า เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติ การทำความดีและพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อความสงบสุข เป็นประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม

จริยธรรม

จริยธรรมเป็นการแสดงออกถึงความประพฤติและการปฏิบัติตามความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม ละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้น กระทำในสิ่งที่ควรกระทำด้วยความฉลาด รอบคอบ รู้เหตุผล ปฏิบัติถูกต้องตามกาลเทศะ อันจะนำความรุ่งเรืองและความสงบสุขมาสู่สังคมซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของ “จริยะ” ไว้ว่า เป็นความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า “ธรรม” คือ คุณความดี หลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา ความจริง ความยุติธรรม ดังนั้นจริยธรรมจึงหมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติ ปฏิบัติ ศิลธรรม กฎศีลธรรม นอกจากนี้ยังมีบุคคลสำคัญให้ความหมายของจริยธรรมไว้ ดังนี้

กรมการศาสนา (2541, หน้า 31) ได้อธิบายว่า จริยธรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติและผู้ที่ประพฤติจะต้องรู้เวลา โอกาสและสถานการณ์

กรมวิชาการ (2541, หน้า 13) อธิบายว่า จริยธรรมเป็นเรื่องของการฝึกนิสัย ที่ทำบ่อย ๆ จนเคยชินแล้วกลายเป็นคุณธรรม เป็นการริเริ่มจากภายนอกเข้าไปสู่ภายใน และเป็นลักษณะนิสัยเป็นคุณสมบัติที่ตีในจิตใจ ฉะนั้นการทำความดีต้องทำบ่อย ๆ จนเป็นนิสัย

ปราณี วิฑูรวานิชย์ (2542, หน้า 4) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติและการปฏิบัติที่ถูกต้อง เป็นความประพฤติที่ดีงามสมควรอย่างยิ่งที่จะปฏิบัติสืบต่อไปและถือว่า จริยธรรมเป็นหน้าที่โดยตรงของคนทุกคนที่จะต้องปฏิบัติ

บัวหลวง แสงสว่าง (2548, หน้า 22) อธิบายไว้ว่า จริยธรรม ประกอบด้วยคำว่า “จริยะ” หมายถึง ความประพฤติหรือกิริยาที่ควรประพฤติ กับคำว่า “ธรรม” หมายถึง คุณธรรม ความดี ความชอบ ความถูกต้อง เมื่อรวมกันเป็น “จริยธรรม” จึงหมายถึงการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม อันเกิดจากการมีคุณธรรมในจิตใจ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น จริยธรรมเป็นเรื่องของการประพฤติปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมภายนอก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของคำว่า จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่พึงประพฤติปฏิบัติ มีพฤติกรรมที่ดีงามต้องประสงค์ของสังคมเป็นหลักหรือกรอบที่ทุกคนกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม เกิดความสงบร่มเย็นเป็นสุข เกิดความรักสามัคคี เกิดความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต เช่น ศีลธรรม กฎหมาย ธรรมเนียม

นางลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551, หน้า 4) ได้อธิบายความหมายของ คุณธรรมจริยธรรม ว่า คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะ สภาวะ หรือสภาพของคุณงามความดีที่บุคคลประพฤติปฏิบัติในลักษณะที่ดีงาม ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางสังคม

Piaget (1960, p. 1) อธิบายว่า จริยธรรมเป็นลักษณะประสบการณ์ของมนุษย์ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการให้ความร่วมมือกับการจัดเตรียมทางสังคม โดยมีหลักการของตนเอง ซึ่งเกิดจากความเข้าใจในหลักแหล่งความยุติธรรม หลักของการแลกเปลี่ยนตอบแทนทางคุณงามความดี และการเคารพปฏิบัติต่อกันในฐานะมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

Brown (1965, p. 411) ได้ให้ความหมายคำว่า จริยธรรม หมายถึง ระบบของกฎเกณฑ์สำหรับแยกแยะการกระทำที่ถูกต้องออกจากการกระทำผิด คล้ายกับไวยากรณ์ที่เป็นระบบของกฎเกณฑ์สำหรับแยกแยะประโยคที่สร้างมาไม่ดี จริยธรรมทั้งหลายไม่คงที่เหมือนกับไวยากรณ์ซึ่งมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปเสมอ อาจเป็นไปได้ว่าจริยธรรมเปลี่ยนแปลงไปเพราะความขัดแย้งกันเองและมีสถานการณ์ใหม่เกิดขึ้นมากมาย

Kohlberge (1976, p. 53) กล่าวว่าจริยธรรมเป็นพื้นฐานของความยุติธรรมที่กระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ใช่กฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับคนทั่วไป แต่เป็นกฎเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ในทุกสถานการณ์ ไม่มีความขัดแย้ง เป็นอุดมคติ ดังนั้นพันธะทางจริยธรรมจึงเป็นการเคารพต่อสิทธิ ชื่อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาค

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามอย่างเหมาะสมให้เป็นที่ยอมรับ เพื่อความสงบสุขของตนเอง ผู้อื่นและสังคม นอกจากนี้ยังเป็นคุณสมบัติที่ดีงามในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งควรประพฤติปฏิบัติเป็นประจำให้กลายเป็นนิสัยที่ยั่งยืน การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมปกครอง ก็ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการปลูกฝังสิ่งที่ดีงามแก่เยาวชนของชาติและสร้างความผาสุกให้กับสังคมต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

ทฤษฎีสำคัญ ๆ ที่อธิบายถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ แบ่งออกได้เป็น 3 ทฤษฎี ซึ่ง สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์ (2542, หน้า 12) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) นักจิตวิทยาคนสำคัญ คือ ฟรอยด์ (Freud) โดยฟรอยด์เชื่อว่าจริยธรรมเป็นส่วนเดียวกับซูปเปอร์อีโก้ หรือมโนธรรม (Superego or conscious) ซึ่งเด็กได้รับจากพ่อแม่ หรือผู้ใกล้ชิดด้วยกระบวนการถอดแบบ (Identification) ทำให้เด็กรับเอาบุคลิกภาพ ค่านิยม และมาตรฐานของสังคมเข้าไป ซูปเปอร์อีโก้จะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้เข้ากับกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานความประพฤติที่ถูกต้องดีงามที่กำหนดโดยสังคม หรืออีกนัยหนึ่ง ซูปเปอร์อีโก้เป็นตัวละคร (Ethics) ที่ควบคุมพฤติกรรมภายนอกของมนุษย์ให้เข้าไปตามกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคมนั้นเอง กล่าวคือ เมื่อความประพฤตินั้นไม่สอดคล้องกับค่านิยมหรือมาตรฐานที่ตนเองยึดถืออยู่ จิตสำนึกในส่วนที่เป็นคุณธรรมนี้จะกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งในใจ ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความละอายใจ อันทำให้คนต้องเก็บกดหรือทำในสิ่งที่ไม่ดี ผิด และไม่ควร เพื่อจะได้ลดความรู้สึกที่เกิดขึ้นมาดังกล่าว

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive-developmental theory) ผู้ที่เสนอทฤษฎีนี้ขึ้นมาจนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายคือ โคลเบอร์ก (Kohlberg) ซึ่งกล่าวว่าพัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา คือ จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง ผิด เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา ด้วยเหตุนี้โคลเบอร์ก จึงยึดเอาทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) เป็นหลักในการสร้างทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ซึ่งตามทฤษฎีของเพียเจท์ พัฒนาการทางปัญญามนุษย์พัฒนาขึ้นเป็นลำดับขั้นตามอายุ เริ่มจากขั้นที่ยังไม่สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วค่อย ๆ พัฒนาไปเป็นลำดับจนถึงขั้นสามารถคิดตามหลักเหตุผลนามธรรมได้ ด้วยเหตุนี้พัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวทางของโคลเบอร์กจึงแบ่ง

ออกเป็นขั้น ๆ เช่นกัน โดยโคลเบอร์กแบ่งพัฒนาการออกเป็น 3 ระดับ และภายในแต่ละระดับยังแบ่งพัฒนาการออกเป็น 2 ขั้น รวมเป็น 6 ขั้น ดังนี้

2.1 ระดับก่อนเกณฑ์สังคม (Preconvention level)

ขั้นที่ 1 ใช้การลงโทษเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ใช้การตอบสนองความต้องการเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

2.2 ระดับกฎเกณฑ์สังคม (Convention level)

ขั้นที่ 3 ใช้การยอมรับของกลุ่มหรือสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 4 ใช้ระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

3. ระดับเลขกฎเกณฑ์สังคม (Post-convention level)

ขั้นที่ 5 ใช้สัญญาสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 6 ใช้หลักการจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

โคลเบอร์กเชื่อว่า กฎเกณฑ์ที่เราตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำจะพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นที่สูงกว่าทีละขั้นตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว ไม่มีการย้อนขั้นหรือข้ามขั้นตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก จริยธรรมแต่ละขั้นเป็นผลของการไตร่ตรอง ซึ่งต้องอาศัยทั้งความสามารถทางปัญญาและการช่างคิดช่างสังเกตของบุคคล กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในทฤษฎีใหม่ โดยเฉพาะจากผู้ที่มีระดับของพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าตน 1 ขั้น ทำให้ผู้ที่อยู่ในสภาพนี้ต้องปรับตัวเองโดยการสำรวจและจัดระเบียบความเข้าใจของตนเองใหม่ มีการจำแนกประเด็นปัญหาต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น และมีการบูรณาการประเด็นต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นความเข้าใจใหม่ขึ้นแทนความเข้าใจเก่าได้จริยธรรมใหม่ซึ่งอยู่ในขั้นที่สูงกว่าจริยธรรมเก่า

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) เป็นทฤษฎีที่เสนอขึ้น

โดยนักจิตวิทยาการเรียนรู้กลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีแบนดูรา (Bandura) เป็นผู้นำคนสำคัญ ทฤษฎีนี้ได้อาศัยแนวคิดของทฤษฎีจิตวิเคราะห์หลายอย่าง เป็นแนวทางการสร้างทฤษฎีความคิดสำคัญประการหนึ่งของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่กลายเป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม คือ การถอดแบบ (Identification)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคมเช่นเดียวกับพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ของมนุษย์ โดยเชื่อว่านอกเหนือจากปฏิกิริยาสะท้อนเบื้องต้น (Elementary reflex) แล้วมนุษย์มิได้ถูกจัดเตรียมให้มีพฤติกรรมอื่น ๆ มา โดยกำเนิดหากต้องมาเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้น โดยมีแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีว่า

3.1 การเรียนรู้ของมนุษย์นอกจากจะเกิดจากประสบการณ์ตรง (Direct experience) ของตนเองแล้วส่วนหนึ่งยังเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น เป็นการเรียนรู้ด้วยการสังเกต (Observational learning) และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการฟังคำบอกเล่าและการอ่านสารบันทึกของผู้อื่น ซึ่งการเรียนรู้ประเภทหลังนี้ช่วยให้มนุษย์รู้ว่าอะไรคืออะไร ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3.2 ผลของการเรียนรู้อยู่ในรูปของความเชื่อว่าจะอะไรสัมพันธ์กับอะไรอย่างไร ซึ่งอาจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ หรือความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม และความรู้เหล่านี้จะมีผลในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าเมื่อมนุษย์เรียนรู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดตามเหตุการณ์ใดอย่างไร เมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่งมนุษย์ก็สามารถคาดหวังเกี่ยวกับอีกเหตุการณ์หนึ่งได้ ทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวล และความกลัวขึ้นล่วงหน้า ในทำนองเดียวกันเมื่อเรียนรู้เงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมหนึ่งกับผลกรรมหนึ่ง มนุษย์ก็สามารถคาดหวังเกี่ยวกับการเกิดผลกรรมหนึ่งเมื่อทำพฤติกรรมหนึ่งได้

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม

ในปัจจุบันมีผู้กล่าวถึงความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม กันมากขึ้นเนื่องจากสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงความบกพร่องและความเสื่อมโทรมทางความประพฤติปฏิบัติของคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่มุ่งเน้นทางด้านวัตถุและการแสวงหาความสุขสบายให้กับชีวิตด้วยการพัฒนาอุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกและรูปแบบของความบันเทิงในลักษณะต่าง ๆ ได้แพร่กระจายสู่สังคมไทยอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นสิ่งจูงใจให้คนในชนบทอพยพเคลื่อนไหลเข้าสู่สังคมเมืองอย่างมากมายต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของตนเอง ส่งผลต่อจิตใจของผู้คนที่มุ่งประโยชน์ของตนเป็นหลัก โดยไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้อื่น การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในสังคมไทยลดน้อยลงไปทุกที นับวันยิ่งเพิ่มพูนปัญหาให้กับสังคมมากขึ้นเป็นเท่าทวีคูณ มีสถาบันหรือบุคคลสำคัญที่แสดงทัศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมไว้ ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2540, หน้า 3) ได้อธิบายไว้ว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือลดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าลักษณะอื่น ๆ เช่น ความรู้ เจตคติ หรือเหตุผลเชิงคุณธรรม จริยธรรม เพราะการกระทำที่ดีและเลวของบุคคลนั้นจะส่งผลต่อความสงบสุขและความทุกข์ของคนในสังคม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2549) ได้อธิบายไว้ว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ ได้แก่ การเสียสละเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมที่เป็นลบ ได้แก่ การคดโกง การลักขโมย การเห็นแก่ตัว เป็นต้น ซึ่งผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูงจะไม่กระทำในสิ่งเหล่านี้ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะการปฏิบัติในทางที่ตรงหรือเลวร้ายของบุคคลย่อมส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (2555) ได้อธิบายไว้ว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมชมชอบหรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น ๆ

Posada (1994 อ้างถึงใน สราวุธ ประกอบแสง, 2551, หน้า 18) ประมวลข้อคิดเห็นเพื่อกำหนดความหมายของพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แคบเข้ามาและแยกออกจากพฤติกรรมประเภทอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน โดยระบุว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมมีลักษณะ 4 ประการที่สำคัญ ดังนี้

1. พฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณธรรมหรือค่านิยมหนึ่ง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรัก สามัคคี ความอดทน อดกลั้น อดออม ความรักชาติ เป็นต้น
 2. พฤติกรรมการให้คุณให้โทษแก่ผู้อื่นอย่างเหมาะสมและยุติธรรม การทำให้เกิดผลดีแก่ผู้ที่สมควรได้รับ และการให้โทษแก่ผู้ที่สมควรได้รับโทษ ซึ่งอาจจะระบุไว้ในกฎหมายหรือหลักศีลธรรมต่าง ๆ หรือตามการประเมินอย่างมีหลักการของผู้ที่เกี่ยวข้อง
 3. พฤติกรรมการปฏิบัติตามหลักศาสนา เช่น ทาน ศีล สมาธิ เป็นต้น
 4. พฤติกรรมการปฏิบัติงานเพื่องานมากกว่าเพื่อเงินหรือเพื่อลาภยศ สรรเสริญ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญรองลงมาจากความสำเร็จของงาน การกระทำสิ่งใดให้ประสบความสำเร็จโดยกรณีความโลภ โกรธ หลงให้น้อยลงที่สุดก็นับว่าเป็นพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่น่ายกย่องแล้ว
- จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุคคลในสังคม และปฏิเสธการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองในสังคม พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมมีความสำคัญต่อความสงบสุขและความมั่นคงของสังคมเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในสังคมทุกคนทุกภาคส่วนที่จะต้องอบรมและปลูกฝังเยาวชนของเราให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทยให้กับเยาวชนและประชาชนในชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 49) ดังนี้

มาตรา 79 รัฐต้องให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ๆ ทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีงามและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรา 80 (3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสภาการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 59)

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาของไทยนอกจากต้องพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการแล้ว ยังต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามเพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนินชีวิต และใช้ชีวิต ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

จริยธรรมตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

พฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแนวทางในการปลูกฝังหรือส่งเสริมให้เกิดขึ้นทั้งระดับเยาวชนและประชาชนในประเทศ เป็นจริยธรรมที่หากบุคคลมีอยู่ในตนเองแล้ว สังคมจะเกิดความสงบสุขโดยส่วนรวม พฤติกรรมทางจริยธรรมที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเป็นจริยธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และ ความมีวินัย

ความขยัน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2537, หน้า 137 อ้างถึงใน อัมพร เรืองศรี, 2547, หน้า 36) ได้ให้ความหมายว่า ความขยัน หมายถึง ความตั้งใจและความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้เต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงานและมีความพยายามที่จะทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

รุจิรี ภู่อาระ (2541, หน้า 3) กล่าวว่า ความขยัน หมายถึง ความพยายามตั้งใจเอาใจใส่อดทนทำงานจนเสร็จอย่างไม่ย่อท้อ

กัลยา ศรีปาน (2542, หน้า 17) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่งานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความต้องการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2550, หน้า 166) ให้ความหมายไว้ว่า ความขยัน หมายถึง ทำการงานอย่างแข็งขันไม่ปล่อยปละละเลย ทำหรือประพฤติอย่างสม่ำเสมอ ไม่เกียจคร้าน แข็งแรง เข้าที่

กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2548, หน้า 6) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น เพื่อให้งานบรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความต้องการ

พิไลพร ก้องสมุทร (2549, หน้า 9) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง การมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ มีความมานะพยายามและไม่ย่อท้อต่อความมีอุปสรรคทั้งปวง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมานะพยายาม เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น ไม่นิ่งเฉยให้เวลาผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ทำงานอย่างเข้มแข็ง ไม่ปล่อยปละละเลย ประพฤติปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ ไม่เกียจคร้าน และมีใฝ่ขยันต่ออุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความต้องการ

ความประหยัด

ความหมายของความประหยัด มีผู้กล่าวถึงความประหยัดในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 146-147) ได้กล่าวถึงขอบข่ายผู้ที่มีความประหยัดว่ามีลักษณะดังนี้

1. การประหยัดเวลา ได้แก่ การรู้จักคุณค่าของเวลา รู้จักวางแผนของตนเองและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด มียอมให้เวลาหมดเปลืองไปโดยเปล่าประโยชน์ แต่นำมาให้เป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ในการหาความรู้ในการสร้างความคิด ในการศึกษาเล่าเรียน ในการสร้างสมรรถภาพ ในการสร้างอำนาจในการสร้างทรัพย์ การทำงานอดิเรก ช่วยเหลืองานบ้าน ชุมชนและสังคม

2. การประหยัดทรัพย์ เป็นการรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด เหมาะกับรายรับ มีการออม ขยับยั้งความต้องการของตนอันมีผลทำให้ใช้เงินอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม การรู้จักใช้ทรัพย์ให้ถูกต้องและเหมาะสม ได้แก่

- 2.1 พยายามจ่ายทรัพย์เท่าที่จำเป็น ให้สมควรแก่อัตภาพ
- 2.2 การรู้จักกำหนดรายจ่ายให้พอเหมาะพอควรแก่กำลังทรัพย์
- 2.3 การรู้จักเก็บรวบรวมรายได้อันสมควรเก็บไว้เป็นทุนสำรอง
- 2.4 ทำทรัพย์ที่มีอยู่ให้เจริญงอกงาม
- 2.5 คุ้มครองรักษาให้ปลอดภัย
- 2.6 บำรุงของเก่าอันควรบำรุงให้กลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่
- 2.7 ใช้และถนอมของใช้และทรัพย์สินให้คงคุณค่าและประโยชน์นาน
- 2.8 รู้จักทำของใช้เอง อย่าคิดแต่จะซื้อหรือจ้างเขาทำไป
- 2.9 ไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ้งเฟ้อให้หมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์
- 2.10 ไม่บำรุงบำเรอความสุขสนุกจนเกินไป
- 2.11 ขยันหาทรัพย์ใหม่มาเพิ่มเติม

3. การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ของตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด ได้แก่ การประหยัดไฟฟ้า น้ำประปา ของส่วนรวมรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ

ฐิติภัทร สิงห์ล้าเลิศ (2547) กล่าวว่า การประหยัด เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ต้องมุ่งให้เกิดกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ให้รู้จักรักษาดูแลของเพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและเกิดประโยชน์สูงสุด

ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2550, หน้า 14) กล่าวว่า การประหยัด หมายถึง การรู้จักออมทรัพย์สิ้น เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมรู้จักประมาณตนในการใช้ปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุดรวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 24) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่าประหยัด หมายถึง การที่นักเรียนใช้ทรัพย์สินและสิ่งของ ทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

ตามความจำเป็น เลือกซื้อสิ่งที่มีประโยชน์ สิ่งจำเป็น และรู้จักเก็บออม รวมถึงการรู้จักแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประหยัด เป็นพฤติกรรมในเรื่องการรู้จักใช้ และบำรุงรักษาทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของเครื่องใช้ เวลา ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งการรู้จักระมัดระวังและยับยั้งความต้องการให้อยู่ในขอบเขตอันพอเหมาะพอควร เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรในการดำรงชีวิตเหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่

ความซื่อสัตย์สุจริต

กรมการฝึกหัดครู (2541, หน้า 13) ให้ความหมายความซื่อสัตย์ หมายถึง ความซื่อตรงจิตใจไม่คดโกงทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

บุญศักดิ์ แสงระวี (2541, หน้า 139) อธิบายถึง ลักษณะของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ จะมีพฤติกรรมปรากฏอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1. ความมีสำนึก คือการแสดงออกที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการนึกคิดกับการพูดและการกระทำ เช่น พูดและทำตรงกับที่คิด คิดอย่างไรพูดและทำอย่างนั้น ไม่เรรวน เปลี่ยนไปมา และเคยพูดไว้อย่างไรครั้งต่อไปก็พูดอย่างนั้น

2. ความจริงใจ คือ การแสดงออกใด ๆ ต่อบุคคลอื่นด้วยความรู้สึกแบบตรงไปตรงมา ไม่หวาดระแวงจนไม่อาจมอบความรู้สึกดี ๆ ต่อบุคคลอื่นได้หรือทำให้การแสดงออกและการกระทำเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง

3. ความน่าไว้วางใจหรือน่าเชื่อถือ คือ การกระทำตนให้เป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจของบุคคลอื่นเสมอ ๆ

กัลยา ศรีปาน (2542, หน้า 31) กล่าวว่า ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือของคนทั่วไป และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ใคร ๆ ก็อยากคบด้วย ไม่ว่าไปอยู่ที่ใดก็จะมี ความมองอาจ กล้าพูด กล้าทำอย่างเปิดเผย

กฤตรินทร์ นิ่มทองคำ (2542, หน้า 45) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง ทั้งต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และมีความจงรักภักดีประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่น และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด หากเก็บสิ่งของได้ต้องส่งคืนให้เจ้าของ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550, หน้า 382) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

ประกาศรี สืออำไพ (2543, หน้า 65-66) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา และใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ยึดหลักแห่งความยุติธรรม ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น รวมไปถึงสังคม ประเทศชาติ หน้าที่การงาน คำมั่นสัญญา แบบแผน กฎหมายที่ถูกต้องดีงาม ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง

ชาญชัย อาจิณสมภาร (2543, หน้า 52) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นมนุษย์ที่ศักดิ์สิทธิ์ หากผู้ใดได้รับการยอมรับศรัทธาอย่างจริงจังจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และยอมให้ความร่วมมือปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ดังที่ขงเบ้ง กล่าวว่า คนเราหากไร้สัตย์จะ ก็จะยืนอยู่ในหมู่คนมิได้ ตนเองรักษาดีจะผู้อื่นจึงจะให้ความเชื่อถือ หากไร้สัตย์จะเสียแล้วผู้อื่นก็จะไม่เชื่อถือ ขงเบ้ง ถือสัตย์เมื่อออกคำสั่งไปก็ต้องปฏิบัติ ฉะนั้นจึงสามารถบัญชาการได้ตามความปรารถนา

ชูวงศ์ ฉายะบุตร และมุ่งหาวัย ซื่อตรง (2548, หน้า 7) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การปฏิบัติตนทางกาย วาจา และใจที่ตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เอาใจเอาเปรียบผู้อื่น ล้นวาจาจะทำงานสิ่งใดก็ต้องทำให้สำเร็จเป็นอย่างดี ไม่กลับกลอก มีความจริงใจต่อทุกคนจนเป็นที่ไว้วางใจของทุกคน

วรรณนา วงษ์ฉัตร (2547, หน้า 110) ได้อธิบายถึงเหตุผล 6 ประการ ของการเป็นคนซื่อสัตย์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อจิตใจสงบ
2. เพื่อบุคลิกลักษณะและชื่อเสียง
3. เพื่อความสัมพันธ์ที่ดี
4. เพื่อความสมบูรณ์ทั้งหมด
5. เพื่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต
6. จงเป็นคนซื่อสัตย์และเชื่อถือได้

อมรรัตน์ เทพกำปนาท (2549, หน้า 3) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ในระดับไหนก็ตาม จะต้องมีการปลูกฝังหรือสอนเยาวชนรุ่นหลังให้ประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมข้อนี้เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนจะเอาใจเอาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม มีความจริงใจ ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อประเทศชาติ

ความมีวินัย

สังคมมนุษย์จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้นเนื่องมาจากความมีระเบียบวินัยในสังคม ซึ่งบุคคลทุกคนจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามที่สังคมกำหนดขึ้น ถ้าสังคมขาดระเบียบวินัยอาจเกิดความสับสนวุ่นวายขึ้น ฉะนั้นการสร้างระเบียบวินัยในสังคมจึงจำเป็นต้องวางรากฐานให้กับสมาชิกในสังคมตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดประสิทธิภาพ การให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องระเบียบวินัยจึงเป็นช่วงสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้เด็กซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมและเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตเรียนรู้แนวทางในการปฏิบัติตาม (ณรงค์ สายพิมพ์ทอง, 2530)

ระเบียบวินัยควรจะเริ่มตั้งแต่ที่ตัวเด็กก่อนเพื่อจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า ดังทฤษฎีจุดกำเนิดการควบคุมตนเองของเมารอร์ ได้กล่าวไว้ว่าการเกิดวินัยแห่งตนเป็นจุดเริ่มต้นของบุคคลที่ต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมในวัยเด็ก เพื่อฝึกฝนให้เด็ก ๆ เป็นผู้ที่สามารถบรรลุภาวะทางจิตได้สมบูรณ์ สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้แม้ว่าจะมีสิ่งเร้าจากภายในหรือภายนอก วินัยเป็นรูปหนึ่งของจริยธรรม จริยธรรม คือ ปทัสถานของความประพฤติ คนเราทุกคนถ้ายังไม่ตายก็มีพฤติกรรมกันทุกคน

ชุดิมา สัจจานนท์ (2540, หน้า 84) กล่าวว่า การมีวินัยเป็นการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมนั้น วินัยเป็นสิ่งจำเป็น วินัยเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เจริญด้วยคุณธรรม ช่วยควบคุมชีวิตจิตใจของคนให้อยู่ในระเบียบอันดีงาม มีความสามัคคีพร้อมเพรียงและช่วยสร้างความเจริญให้ตนเองและสังคม

สมบูรณ์ สิงห์คำป่อง (2542, หน้า 36) กล่าวว่า วินัย หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในบุคคล ที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนตามที่สังคมกำหนดเอาไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการบังคับให้กระทำ

กรมวิชาการ (2544, หน้า 17) ได้สรุปความหมายของคำว่า วินัย และการเกิดวินัย จากการสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทยไว้ว่า วินัย หมายถึง กฎระเบียบ ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ความมีวินัยเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

1. วินัยที่เกิดจากสังคมภายนอก หรือผู้อื่นเป็นผู้ควบคุมให้มีวินัย เป็นการกระทำตามกฎระเบียบ ข้อสังคม โดยได้รับการแนะนำ ชี้แนะ บอกกล่าว สั่ง หรือบังคับ เพื่อให้ปฏิบัติตามอย่างถูกต้องและเหมาะสมในสังคม การแนะนำบอกกล่าวอย่างมีเหตุผลช่วยให้เกิดการปฏิบัติตามอย่างจริงใจ นำไปสู่ความเคยชินที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานของจริยธรรมที่จะนำไปสู่การมีวินัยในตนเอง เรียกว่า “วินัยภายนอก”

2. วินัยที่เกิดจากบุคคลผู้นั้นเองเป็นความภูมิใจเกิดวินัย เป็นการตัดสินใจและเลือกกระทำด้วยความสมัครใจของตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความเคยชินที่มีความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความเชื่อหรือจริยธรรมในการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อแก้ไขปัญหาของส่วนรวม ซึ่งจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

พิไลพร ก้องสมุทร (2549, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความมีระเบียบวินัยไว้ว่า หมายถึง การรู้จักทำตามข้อตกลงของกลุ่ม การรู้จักจัดสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยรวมถึงการแต่งกายให้ถูกระเบียบ การเป็นคนตรงต่อเวลา รู้จักควบคุมความประพฤติให้ถูกต้อง ตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย และศีลธรรม เช่น การทิ้งขยะให้ถูกที่และมีมารยาทการฟัง การพูดให้ถูกกาลเทศะ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษา อบรมเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย และช่วยส่งเสริมบุคคลในสังคมให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ สามารถควบคุมตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นอกจากนี้วินัยยังทำให้บุคคลได้รู้ระเบียบของสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการสร้างเสริมวินัยย่อมต้องเริ่มตั้งแต่สังคมครอบครัว ไปสู่สังคมโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา จนกระทั่งไปสู่สังคมประเทศชาติ และสู่สังคมโลกในที่สุด โดยการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและฝึกจนเป็นนิสัย เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสามารถปฏิบัติตามได้ สังคมครอบครัวเป็นสังคมที่เหมาะสมกับการสร้างวินัยในตนเองให้เกิดกับเด็กเป็นอย่างดี ซึ่งถือเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาที่เป็นสังคมที่ใหญ่ขึ้น และเป็นผู้สร้างวินัยในสังคมส่วนรวมให้กับผู้เรียนต่อไป

ความสุภาพ

ความสุภาพ เป็นหนึ่งในคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ที่เราคนไทยควรได้นำมายึดถือปฏิบัติ ใช้เป็นแนวทางในการสร้างความสมานฉันท์ในหมู่คณะ สังคมจะอยู่อย่างร่มเย็นและสงบสุขได้ด้วยคุณธรรมที่อยู่ในทุกทั่วคน อีกทั้งการนำมาใช้ในทางที่ถูกต้องดีงาม ย่อมนำมาเกียรติยศชื่อเสียงมาสู่ตนและครอบครัวได้เป็นอย่างดี

ความสุภาพ คุณธรรมพื้นฐานหนึ่งที่เราคนไทยควรยึดถือปฏิบัติ เป็นเครื่องมือที่ดีในสังคม ความสุภาพเรียบร้อยย่อมหมายถึง กิริยา วาจา ของผู้ปฏิบัติที่ได้แสดงออกให้เห็นถึงคุณลักษณะที่ดีงามของผู้นั้นและสังคมนั้น ๆ ด้วย ความสุภาพจะแสดงออกให้เห็นถึงการอ่อนน้อม ถ่อมตน การพูดคุยด้วยวาจาไพเราะ อ่อนหวาน ไม่หยาบคาย การรู้จักเสียสละ การรู้จักให้อภัยผู้อื่น การขอร้องให้ผู้อื่นกระทำตามในสถานการณ์ต่าง ๆ การรู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อรู้ตัวว่ากระทำผิดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมเป็นสิ่งที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในทั่วทุกชนชั้น ดังนั้นไม่ว่าชนชาติใดก็ตาม ถ้าได้ปฏิบัติตนให้อยู่ในความสุภาพ ชาตินั้น ประเทศนั้น ย่อมมีแต่ความสงบสุข ร่มเย็น เจริญพัฒนาก้าวหน้าเทียบเท่าอารยประเทศอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ จรัส แก้วเป็ง (2547, หน้า 74)

กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกกับพระสงฆ์ ครู-อาจารย์ จะเข้าไปในลักษณะตำรวมและนอบน้อม และมีพฤติกรรมการแสดงออกต่อผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ก็แสดงถึงการมีสัมมาคารวะ ทั้งการพูดจาและกิริยาท่าทาง และสอดคล้องกับ บุญมี แทนแก้ว (2541, หน้า 124-125) กล่าวว่า คุณสมบัติของผู้มีจริยธรรมทางวาจาควรเป็นผู้ที่พูดจาสุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล เป็นต้น และสอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ ภาวะพฤติ (2555) กล่าวว่า ความสุภาพ หมายถึง กิริยามารยาท การพูดจาที่ทักทาย ที่ผู้ปฏิบัติได้แสดงออกมาให้เห็นถึงคุณลักษณะภายใน อันดีงาม ได้แก่ การอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดคุยด้วยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน ไม่มีคำหยาบคาย เจ็บปน ไม่ก้าวร้าว การรู้จักเสียสละ การให้อภัยผู้อื่น การรู้จักคำกล่าวขอโทษเมื่อกระทำผิด หรือ การขอร้องให้ผู้อื่นกระทำตาม มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ ย่อมเป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น ทั่วทุกชนชั้นดังนั้นไม่ชาติใดชนใดก็ตาม ถ้าได้ปฏิบัติตนอยู่ในความสุภาพ สังคมย่อมมีความสุข สุขร่วมเย็น น่ายุ่่น่าอาศัย ประเทศชาติก็จะมีแต่ความเจริญก้าวหน้าเทียบเท่าอารยประเทศอย่างแท้จริง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสุภาพ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้อื่นด้วยความอ่อน โย นอย่างจริงใจ มีกิริยาท่าทางเรียบร้อยทั้งกาย วาจา และจิตใจ ซึ่งแสดงออกได้ทุกที่ ทุกเวลา

ความสะอาด

สะอาดเป็นหนึ่งในคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ที่ควรนำมายึดถือปฏิบัติใช้ ได้แก่ ความสะอาดปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม

ความสะอาด หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดร่างกาย บ้านเรือนที่อยู่อาศัย โรงเรียน และสาธารณสถาน เช่น สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด โดยดูแลเสื้อผ้าให้สะอาด ทั้งขณะในที่ที่ ไม่ขีดเขียนข้อความในบริเวณที่ไม่สมควร ฝึกนิสัยการล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังรับประทานอาหารและการขับถ่าย เป็นต้น

การปลูกฝังเยาวชนให้มีความตระหนักในการรักษาความสะอาดเป็นสิ่งที่ยังอีกประการหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ในสังคมร่วมกัน เห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาด ดังนั้น สถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปลูกฝังในการรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกาย บ้านเรือนที่อยู่อาศัย การทำความสะอาดห้องนอนด้วยตนเอง และสภาพแวดล้อมภายในบ้าน และชุมชนส่วนโรงเรียน ก็ควรส่งเสริมให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบความสะอาดของสถานที่ต่าง ๆ ภายในบริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน หรือ ดิคำขวัญ ข้อความชักชวนให้รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน และแจ้งแนวนโยบายการรักษาความสะอาดโรงเรียนเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสำนึก

ในการรักษาความสะอาด สอดคล้องกับ สุวาโรจน์ จันลา (2547, หน้า 57) กล่าวว่า การดูแลรักษาห้องเรียน อาคารเรียน รวมทั้งสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เพื่อความสุขในการเรียนของนักเรียนและครูผู้สอน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรมด้านความสะอาดเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างยิ่ง นักเรียนต้องรู้จักรักษาความสะอาดทั้งร่างกาย และจิตใจของตนเองให้สะอาดแจ่มใสอย่างสม่ำเสมอ ก่อนแล้วจะส่งผลถึงนิสัยรักความสะอาด ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นรวมถึงสภาพแวดล้อมภายนอกด้วย

ความสามัคคี

กัลยา ศรีปาน (2542, หน้า 39) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง การแสดงออกถึงการร่วมแรงร่วมใจ ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ร่วมมือกันปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยดีอย่างสร้างสรรค์โดยไม่กั้นแกล้งรังแกกัน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมไปถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

เทิดทูน สุจารี (2544, หน้า 8) กล่าวว่าความสามัคคีเป็นการที่ทุกคนพร้อมกายและความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยไม่มีภารกิจงานหรือชิงดีชิงเด่นกัน

สุมาลี สุตจินดา (2546, หน้า 5) กล่าวว่า ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกระทำกิจกรรมให้สำเร็จ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

โรงเรียนมีนโยบายให้ความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความสามัคคี และมีการประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีให้กับนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักสามัคคีกันในการที่จะพัฒนาโรงเรียน เช่น กิจกรรมกีฬาภายใน ซึ่งจัดขึ้นประจำปี การจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนในการรณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับประเทศ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสามัคคี เป็นคุณธรรมที่รวมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผลักดันให้งานใดงานหนึ่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีความสามัคคีที่ไหนก็จะเกิดความสงบสุขที่นั่น

ความมีน้ำใจ

ความมีน้ำใจ เป็นคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีที่บุคคลกระทำต่อผู้อื่นและสังคม ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ

เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น มีจิตอาสาพร้อมจะช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งความมีน้ำใจ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่พึงมีในตัวบุคคล และเป็นคุณธรรมที่สำคัญประการหนึ่งของคนไทย ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของความมีน้ำใจ ดังนี้

กนกจันทร์ ขจร (2533, หน้า 278 อ้างถึงใน ผ่องศรี สามศรีทอง, 2548, หน้า 36) ได้ให้ความหมายว่า ความมีน้ำใจ หมายถึง อุปนิสัยใจคอแท้ ๆ ของคนที่รู้จักระลึกถึงนิสัยผู้อื่นเรียกว่า ความมีน้ำใจ ผู้ที่มีน้ำใจนั้นเป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือเรียกว่ามีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง เห็นผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเดือดร้อน ต้องการความช่วยเหลือก็รับเป็นภาระให้โดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น ลูกให้นั่งแก่เด็ก สตรี คนชราบนรถประจำทาง คนมีน้ำใจย่อมมีคุณธรรม มีจิตสำนึกในความเมตตากรุณาเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550, หน้า 380) ให้ความหมายของคำว่า มีน้ำใจ หมายถึง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปัน

วุฒิสักดิ์ สวัสดิ์วัฒน์ (2534, หน้า 38 อ้างถึงใน ผ่องศรี สามศรีทอง, 2548, หน้า 41) อธิบายถึงคุณธรรมประการหนึ่งที่ผู้บริหารหรือนักธุรกิจรวมทั้งมนุษย์ทุกคนต้องระลึกถึงเสมอคือ ความมีน้ำใจ ผู้ที่มีน้ำใจจะก่อให้เกิดความเบิกบานและอบอุ่นใจแก่ผู้รับ และเต็มใจที่จะให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความตั้งใจ มีความสุขกับการให้ และเป็นผู้ที่ทำให้บุคคลอื่นมีความสุข ผู้มีน้ำใจทำให้โลกนี้น่าอยู่เพราะเป็นผู้ให้ความรัก ความเมตตา ความกรุณาและไม่ตรีจิตจากหัวใจ ดังนั้น ไม่ว่าเราจะอยู่ในฐานะใด ประกอบอาชีพใด จะเป็นนักธุรกิจหรือไม่ก็ตาม พื้นฐานความเป็นมนุษย์คือ น้ำใจ จะต้องเป็นหลักการสำคัญในการดำรงชีวิตและการประกอบกิจการสอนและฝึกฝนตน การมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ดีงาม น่ารัก น่านิยม เพราะผู้มีน้ำใจย่อมไม่ขาดแคลน ไม่อับจน แต่ตรงกันข้ามกลับเป็นผู้ที่จะพบหนทางของความสุขความเจริญในทุก ๆ ด้าน

พระเผด็จ ทัดตชีโว (2531, หน้า 31 อ้างถึงใน ผ่องศรี สามศรีทอง, 2548, หน้า 42) อธิบายว่า คุณสมบัติของคนดีที่คนทั้งหลายต้องการ สามารถจัดคุณลักษณะได้หลายกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความมีน้ำใจประกอบด้วยลักษณะของความเสียสละ โอบอ้อมอารี มีแต่ให้เห็นแก่ส่วนรวม มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจกัน ใจกว้าง มีเมตตากรุณา รักผู้อื่น

กลุ่มที่ 2 คือ ความฉลาด ประกอบด้วยความคิดดี ๆ ไม่โง่ รู้ผิด รู้ถูก มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี

กลุ่มที่ 3 คือ ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อผู้อื่น ประกอบด้วยการไม่เบียดเบียนใคร ไม่ก้าวร้าว รุนแรง ไม่เกะกะเกราะ จริงใจ ซื่อสัตย์

กลุ่มที่ 4 คือ มีความอดทน มีความบากบั่น ซึ่งจะเป็นลักษณะหลักที่จะแฝงในทุกหนทุกแห่ง เหมือนความชื้นที่แฝงอยู่ในทุกที่แม้ในก้อนหิน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความมีน้ำใจและความเสียสละประกอบด้วยคุณลักษณะ ได้แก่ ความไม่เห็นแก่ตัว การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และการกระทำเหล่านี้ผู้กระทำทำด้วยความเต็มใจ โยไม่หวังผลตอบแทน ความมีน้ำใจความสำคัญต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก สังคมจะอยู่อย่างอบอุ่นถ้าผู้คนในสังคมรู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึงแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตลอดจนการคิดในทางที่ถูกต้องซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีคุณประโยชน์ทั้งตัวเองและส่วนรวมสามารถควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติ และการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขในสังคม จะเห็นได้ว่าการที่ผู้ปกครองได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติมีผลต่อการส่งเสริมเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ความสามารถ มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี ครอบครัวยุคใหม่มีความสุข แนวคิดดังกล่าวจากงานวิจัยจะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งมีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง วุฒิการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

ระดับชั้น

ตัวแปรระดับชั้นที่นำมาศึกษา แบ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป. 1-3) และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป. 4-6) ซึ่งเชื่อว่าจะมีความคาดหวังแตกต่างกัน ซึ่งเด็กประถมศึกษาปีที่ 1-3 จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสติปัญญา จิตใจ และสังคม เป็นวัยแห่งการเตรียมพร้อมทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กในวัยนี้จะมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นวัยที่เข้าโรงเรียน เด็กจะเริ่มเรียนรู้ในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อนแล้วจึงค่อยเป็นประสบการณ์ในการหาสิ่งแวดล้อมที่อยู่ไกลตัวออกไป ผู้ที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนจะต้องดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวุฒิภาวะของเด็กแต่ละวัยให้เหมาะสม ซึ่งงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ สมอเขียว (2555) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขาคันทรง

อำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ด้านความรับผิดชอบ และความกตัญญู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับ จูรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความมีวินัย ในขณะที่ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จะเห็นได้ว่าระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรระดับชั้นมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษาก่อให้เกิดค่านิยม และทัศนคติต่อการดำรงชีวิตประจำวันของแต่ละคนแตกต่างกัน ดังที่ Kohlberg (1976) ได้ประมวลผลการวิจัยไว้ว่า ความรู้เชิงจริยธรรมนั้นส่วนใหญ่ไม่ทำให้เข้าใจพัฒนาการทางจริยธรรมได้มากนัก แต่สะท้อนให้เห็นระดับสติปัญญาภูมิหลังทางวัฒนธรรม และความต้องการที่จะให้คนอื่นชื่นชมสำหรับผู้ที่มีการศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้เป็นเพราะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนั้นขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์ที่บุคคลกำลังประสบอยู่มากกว่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยเชิงจริยธรรมของบุคคลเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้บุคคลอาจมีพฤติกรรมที่เหมือนกันแต่มีเหตุผลในการเลือกกระทำแตกต่างกันได้เสมอ ระดับการศึกษาก็อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สนวนใต้ (2552) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ชูไฮลา ขวัญคาวิณ (2554) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1

จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัย ให้แก่นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จูรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาประถมศึกษาและสูงกว่า ประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และสอดคล้องกับ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่าวุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้วิจัย จึงได้นำตัวแปรวุฒิศึกษามาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

อาชีพ

อาชีพของผู้ปกครองมีความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการจัด กระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กเหล่านี้ ต้องร่วมมือในการวางแผน การทำงาน ดำเนินการร่วมกัน พัฒนาบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการแก้ปัญหาและประเมินผล การทำงานด้วย ซึ่งผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ มีที่พักอยู่ในบริเวณใกล้เคียง โรงงานอุตสาหกรรม และเป็นแหล่งเกษตรกรรมในบางส่วน นักเรียนมาจากครอบครัวหลากหลาย อาชีพ และจากอาชีพที่หลากหลายเหล่านี้จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ซึ่งอาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง การทำงานที่มีรายได้หลักของครอบครัว เพื่อการดำรงชีวิตของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่ง สุภางค์ จันทวานิช (2554, หน้า 1) ได้กล่าวว่า อาชีพ เป็นตัวบ่งชี้ถึงสถานภาพที่ดีที่สุดและยังเป็นตัวบ่งชี้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน รายได้ และสถานภาพที่สูงขึ้นย่อมต้องอาศัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม คุณธรรมจริยธรรม เข้าช่วยทั้งในทางครอบครัว ชุมชน ตลอดจนสถาบันทางการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้ปกครองที่มีฐานะ

ทางเศรษฐกิจ และสังคมต่างกัน โอกาสการเลื่อนชั้นทางสังคมก็ต่างกัน ดังนั้น อาชีพของผู้ปกครอง จึงเป็นตัวกำหนดสถานภาพบุคคลในสังคมย่อมส่งผลต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมของบุตรด้วย สอดคล้องกับ สุชาติพิศ วิเชียรวัฒนชัย (2554) เรื่อง การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ควรปลูกฝังและพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองที่มี อาชีพต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการใน ภาพรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ และสอดคล้องกับ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสะอาด ความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่าอาชีพของผู้ปกครอง อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 มีการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการแก้ปัญหา และปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปร อาชีพมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชมนาด วิเชียรสาร (2552) ได้ทำการศึกษา เรื่อง หนังสือส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมนักเรียน เรื่อง คุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับดีทุกข้อ คือ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความมีวินัย การประหยัด มีน้ำใจ ขยัน สะอาด และสุภาพ ซึ่งเห็นว่า นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน

8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สร้างขึ้น ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุขได้

พัชรินทร์ สนวนใต้ (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความสุภาพ ด้านความขยัน ด้านความสะอาด ด้านความมีวินัย ด้านความประหยัด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ตามลำดับ

อุไรวรรณ เกียรประดิษฐ์ (2553) ได้ทำการศึกษายาทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการสร้างเงื่อนไข ตามลำดับ

ศรีสุดา วรกา (2554) ได้ศึกษาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความเสียสละ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และด้านความอดทน ตามลำดับ

ชูไฮลา ขวัญคาวิณ (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัยให้นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ประวิทย์ โอวาทกานนท์ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด 5 ด้าน ประกอบด้วย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย โดยมีโครงการพัฒนานักเรียน 5 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมคุณธรรมความขยันหมั่นเพียรของนักเรียน โครงการส่งเสริมคุณธรรมความรับผิดชอบของนักเรียน โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยในโรงเรียน โครงการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์ในโรงเรียน และโครงการส่งเสริมคุณธรรมความเสียสละของนักเรียน 2) คุณธรรมที่สำคัญที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม 2 ด้าน คือ ความสามัคคีและความมีน้ำใจ โดยมีโครงการพัฒนานักเรียนเพิ่มเติม 2 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริม

ความสามัคคีในโรงเรียน และ โครงการนักเรียนดีมีน้ำใจ และ 3) ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์ เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน 7 ประเด็น โดยด้านที่มีการพัฒนาสูงสุด คือ ความมีระเบียบวินัย รองลงมา คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ความสามัคคี และความเสียสละ ตามลำดับ

กิตติศักดิ์ สมอเขียว (2555) ได้ทำการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน บ้านเขาคันทรัง อำเภอสรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน คือ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความพากเพียรอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา และความประหยัดคอดออม ส่วนด้านความขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับปานกลาง

จุริรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในรายด้าน จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีน้ำใจ ด้านความมีวินัย ด้านความขยัน ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความสะอาด และด้านความประหยัด ตามลำดับ

กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา พบว่า โดยรวมและรายด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยครั้ง เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ความมีน้ำใจ ความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความสะอาด ตามลำดับ

มะลิวรรณ เกษนา (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มบัวหลวง อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการสนับสนุนโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการจัดการทั่วไป ด้านการจัดหลักสูตรท้องถิ่น และตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

Koufman (1949, p.7) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อาชีพ การอยู่อาศัยในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน จริยธรรมของเด็ก เรวอนที่มีอายุ 9 ขวบ หรือมากกว่านี้ มีแนวโน้มที่แตกต่างกันในทางลบ

Bear (1980) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ของการให้เหตุผลด้านจริยธรรมกับปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมและสติปัญญา พบว่า การให้เหตุผลด้านจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมและระดับสติปัญญา

Lanier (1993) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การกระตุ้นในเรื่องจริยธรรมและการพัฒนาความคิดรวบยอดในเด็กสาวชาวชนบท (การพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนในชนบท) พบว่า เด็กนักเรียนในชนบทได้รับการอบรมให้คิดและปฏิบัติตามต่อ ๆ กันมา ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมในยุคใหม่ และจากการเปรียบเทียบในกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกการให้คำแนะนำและการจัดประสบการณ์ และกลุ่มควบคุม พบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Delaney (2000) ได้วิจัยเรื่อง ความร่วมมือของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับท้องถิ่นภายใต้ระบบโรงเรียนแห่งรัฐ/ สาธารณะ โดยเน้นการศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีบทบาทในฐานะเป็นตัวแทนที่อยู่ในคณะกรรมการโรงเรียนที่เป็นตามระบบประชาธิปไตย ตลอดจนความพึงพอใจต่อช่องทางการสื่อสาร พบว่า การมีวิสัยทัศน์ที่แตกต่าง มีผลเกี่ยวข้องกับบทบาทในการตัดสินใจของผู้ปกครองกับนักการศึกษา มีผลทำให้เกิดความตึงเครียดระหว่างกลุ่มทั้งสองได้ ช่องทางการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่เหมาะสมจะต้องเกี่ยวข้องกับเด็กหรือสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความโต้แย้งระหว่างกันได้ เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบสองทางอย่างเปิดเผยและต่อเนื่อง จะเพิ่มให้ผู้ปกครองมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมมากขึ้น และการที่ไม่มีการส่งเสริมให้มีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดและเปิดเผยจะนำไปสู่การโต้แย้งและประท้วงมากขึ้น

Abrams (2000) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จากกรณีศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า อุปสรรคของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ชนชั้นทางสังคม วัฒนธรรมที่แตกต่างกันตามความแตกต่างทางเชื้อชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน รายได้ของครอบครัว ซึ่งผู้บริหารและครูมีแนวโน้มที่จะไม่คำนึงถึงคุณค่า ละเลย และมีทัศนคติในเชิงลบกับนักเรียน หากเป็นผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำหรือเป็นชนกลุ่มน้อยทำให้ผู้ปกครองขาดความเข้าใจและการให้ความรู้ทั้งโรงเรียนและบ้าน สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันได้ โดยผู้ปกครองที่เป็นคนผิวขาวหรือผู้หญิงที่เป็นชนชั้นกลางจะมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนสูงสุด ซึ่งแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม คือ เพิ่มเติมติดต่อสื่อสาร สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง เสริมสร้างพลังอำนาจ และความร่วมมือให้ผู้ปกครองมากขึ้น

Gold (2000) ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการทางสังคมที่ชุมชนแห่งหนึ่งเริ่มขึ้น ในโรงเรียนชุมชน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาของเมืองฟิลาเดลเฟีย เพื่อเปลี่ยนแปลง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองชุมชนและนักการศึกษาให้เข้ามามีหุ้นส่วนมาก แนวการศึกษาของโรงเรียน ท้องถิ่น ชุมชน พบว่า ผู้ปกครองส่วนมากเป็นผู้มีรายได้ต่ำ แนวความคิดของตนเองถูกนักศึกษาละเลยไม่เห็นความสำคัญ แต่เมื่อได้เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคมที่มีการวางแผนอย่างมีระบบ สามารถช่วยให้ผู้ปกครองทั้งหลายตระหนักถึงการเข้ามามีหุ้นส่วนและมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การศึกษาของบุตรหลาน การจัดองค์การในชุมชนจึงเป็นกรณี เนื่องจากเป็นตัวกลางระหว่างครอบครัวกับโรงเรียนและทำให้สามารถนำผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถร่วมงานกับโรงเรียน จึงถือว่าผู้ปกครองเป็นสมบัติมีค่าอย่างหนึ่ง

Mearcks (2001 อ้างถึงใน ภาวิณี มณีพรรัตน์, 2551, หน้า 19) ได้ศึกษาพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กเร่ร่อนที่อาศัยอยู่ในบ้านพักชั่วคราวในเขตเมือง อายุระหว่าง 5-12 ปี พบว่า พัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรมซึ่งวัดโดยใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการ ทางวัฒนธรรมของ Kurtines-Pimm พบว่า พัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมจะสูงสุด เมื่ออายุ 8 ปี และคงที่เมื่ออายุ 11 ปี หลังจากนั้นจะลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างปกติ พบว่า พัฒนาการทางคุณธรรมจากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ พอสรุปได้ว่าการที่ผู้ปกครองได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ จะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีสุขภาพจิตที่ดี ครอบครัวมีความสุข เป็นคนดีตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และเป็นคนดีมีคุณมีคุณธรรมที่สังคมและประเทศชาติต้องการ แนวคิดดังกล่าวจากงานวิจัยจะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งมีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 500 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 217 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามระดับชั้น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นประถมศึกษาตอนต้น	270	117
ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย	230	100
รวม	500	217

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check list) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็น 5 ระดับ (Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content validity) และรับข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: *IOC*) ซึ่งมีการให้คะแนน ดังนี้

+1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์การผ่านคะแนน *IOC* คือ ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน
 ดังรายนามต่อไปนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 นายสุวิศรี กสิรัตน์บำรุง	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะ
 ของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจและพิจารณา แล้วนำแบบสอบถาม
 ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านป่าขุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งมีลักษณะคล้ายประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
 จำนวน 30 คน

6. นำข้อมูลจากการทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination
 power) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่าง
 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .24 - .90 ซึ่งผ่านเกณฑ์
 ทุกข้อ

7. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
 ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach
 (1990, pp. 202-204) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .98

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ
 พิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการวิจัยถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำแบบสอบถามจำนวน 217 ฉบับ ไปเก็บข้อมูล และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 217 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

- เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
 2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยต่อไป
 3. เสนอการแปลความหมายคะแนนของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 121) ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม

คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นและวุฒิการศึกษา โดยใช้ในการทดสอบค่าที (t -test)
และจำแนกตามอาชีพ โดยการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณี
ที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้
การทดสอบด้วยวิธีการ Sheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t -Distribution)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F -distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean squares)
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษา และอาชีพ ผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
ระดับชั้นของนักเรียน		
ประถมศึกษาตอนต้น	117	53.92
ประถมศึกษาตอนปลาย	100	46.08
รวม	217	100.00
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	126	58.06
สูงกว่าประถมศึกษา	91	41.94
รวม	217	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
เกษตรกรรม	65	29.95
รับจ้าง	107	49.31
อื่น ๆ	45	20.74
รวม	217	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 53.92 และประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 46.08 เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 58.06 และสูงกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.94 มีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.31 อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 29.95 และอาชีพอื่น ๆ เช่น รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 20.74 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 1 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านความขยัน	4.06	.43	มาก	4
2. ด้านความประหยัด	4.05	.49	มาก	5
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.13	.45	มาก	1
4. ด้านความมีวินัย	4.08	.39	มาก	3
5. ด้านความสุภาพ	4.02	.44	มาก	6
6. ด้านความสะอาด	3.91	.53	มาก	8
7. ด้านความสามัคคี	3.98	.41	มาก	7
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.10	.36	มาก	2
รวม	4.04	.40	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีน้ำใจ และด้านความมีวินัย ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่
ด้านความสะอาด

เมื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แต่ละด้าน
เป็นรายข้อ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความซื่อ	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.12	.55	มาก	1
2. ท่านฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทน ต่อความยากลำบาก	4.01	.66	มาก	5
3. ท่านคอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน	4.06	.55	มาก	3
4. ท่านกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.10	.72	มาก	2
5. ท่านมักจะชมเชยนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จ ด้วยตนเอง	4.06	.56	มาก	4
6. ท่านคอยให้คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่นักเรียนเสมอ เมื่อพบความผิดพลาดของนักเรียน	3.98	.66	มาก	6
รวม	4.06	.43	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
ด้านความซื่อ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้ปกครองกระตุ้น
ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และผู้ปกครอง
คอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองคอยให้
คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่นักเรียนเสมอเมื่อพบความผิดพลาดของนักเรียน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความประหยัดโดยรวมและรายข้อ

ด้านความประหยัด	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ทั้งที่บ้านและโรงเรียน	4.02	.62	มาก	6
2. ท่านทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงิน และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย	4.08	.56	มาก	1
3. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า	4.05	.59	มาก	4
4. ท่านปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้ปัจจัย 4 (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) ในการดำรงชีวิต	4.06	.59	มาก	3
5. ท่านทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า	4.02	.55	มาก	5
6. ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.07	.57	มาก	2
รวม	4.05	.49	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความประหยัด โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงิน และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผู้ปกครองปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้ปัจจัย 4 (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) ในการดำรงชีวิต ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ทั้งที่บ้านและโรงเรียน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมและรายข้อ

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านสอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ ให้ส่งคืนเจ้าของ	4.13	.54	มาก	2
2. ท่านสอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก	4.13	.61	มาก	3
3. เมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิดท่านจะให้โอกาสและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ	4.08	.60	มาก	5
4. ท่านชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์	4.16	.50	มาก	1
5. เมื่อท่านพบว่านักเรียนลักขโมยสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตน ท่านจะอบรม และปรับพฤติกรรมการลักขโมยนี้ ด้วยวิธีการที่สมเหตุสมผล	4.12	.55	มาก	4
รวม	4.13	.45	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริตโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ ผู้ปกครองสอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ ให้ส่งคืนเจ้าของ และผู้ปกครองสอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ เมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิด ผู้ปกครองจะให้โอกาสและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย โดยรวมและรายข้อ

ด้านความมีวินัย	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา	4.10	.54	มาก	2
2. ท่านกำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้าน ให้เป็นระเบียบ	4.12	.64	มาก	1
3. ท่านติดตามพฤติกรรมนักเรียนต่อเนื่องจากครูประจำชั้น เรื่อง ระเบียบวินัยของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนา พฤติกรรมให้ดีขึ้น	4.04	.65	มาก	5
4. ท่านฝึกในเรื่องมารยาทการฟัง การพูด ให้ถูกกาลเทศะ	4.06	.57	มาก	4
5. ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่	4.08	.65	มาก	3
รวม	4.08	.39	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความมีวินัย โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองกำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา และผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองติดตามพฤติกรรมนักเรียนต่อเนื่องจากครูประจำชั้น เรื่อง ระเบียบวินัยของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความสุภาพ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสุภาพ	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านสอนนักเรียนให้พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน	4.04	.77	มาก	3
2. ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ก้าวร้าว	4.06	.59	มาก	1
3. ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักการให้อภัยผู้อื่น	4.00	.57	มาก	5
4. ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษทุกครั้งเมื่อรู้ว่าตัวเองกระทำความผิด	4.02	.63	มาก	4
5. ท่านฝึกให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ	4.05	.61	มาก	2
6. ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย	3.98	.63	มาก	6
รวม	4.02	.44	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสุภาพโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ก้าวร้าว ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ และผู้ปกครองสอนนักเรียนให้พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความสะอาด โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสะอาด	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกาย ให้สะอาดอยู่เสมอ	3.94	.63	มาก	3
2. ท่านฝึกให้นักเรียนได้รับผิดชอบงานทำความสะอาดบ้าน โดยคอยให้คำแนะนำถึงวิธีการทำที่ถูกต้อง	3.87	.76	มาก	6
3. ท่านเสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียน อยู่เสมอ	4.00	.58	มาก	1
4. ท่านคอยให้คำแนะนำการดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ให้สะอาดอยู่เสมอ	3.94	.65	มาก	4
5. ท่านฝึกนิสัยให้นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนและหลัง การรับประทานอาหาร และการจับถ่าย	3.98	.59	มาก	2
6. ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักทำความสะอาดห้องนอน ด้วยตนเองอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	3.90	.79	มาก	5
7. ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ	3.76	.69	มาก	7
รวม	3.91	.53	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสะอาดโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองเสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ ผู้ปกครอง ฝึกนิสัยให้นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหาร และการจับถ่าย และ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ตามลำดับ ส่วนอันดับ สุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความสามัคคี โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามัคคี	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.02	.60	มาก	1
2. ท่านมักจะส่งเสริม สนับสนุนการเตรียมทำงานกลุ่มของนักเรียนในห้องเรียนเสมอ	3.96	.75	มาก	5
3. ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.98	.56	มาก	3
4. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการให้และการรับอย่างมีเหตุผล	3.97	.54	มาก	4
5. ท่านส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.94	.61	มาก	6
6. ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น	4.01	.57	มาก	2
รวม	3.98	.41	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านความสามัคคีโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น และผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีน้ำใจ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความมีน้ำใจ	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ท่านสอนให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมเสมอ	4.04	.66	มาก	6
2. ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	4.16	.61	มาก	1
3. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง	4.12	.59	มาก	3
4. ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันสิ่งของ และให้นักเรียน ได้รู้จักความสุขที่เกิดจากการให้	4.12	.57	มาก	2
5. หากนักเรียนมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น ท่านจะให้คำ ยกย่องชมเชยทุกครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจในการทำ ความดี ในครั้งต่อไป	4.11	.47	มาก	4
6. ท่านฝึกให้นักเรียนไม่นิ่งดูดายต่องานส่วนรวม	4.06	.57	มาก	5
รวม	4.10	.36	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความมีน้ำใจโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ผู้ปกครอง สอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันสิ่งของ และให้นักเรียนได้รู้จักความสุขที่เกิดจากการให้ และผู้ปกครอง ส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครอง สอนให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมเสมอ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษาและอาชีพ

ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นและวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (*t-test*) และจำแนกตามอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ จำแนกตามระดับชั้น

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	ประถมศึกษา ตอนต้น (<i>n</i> = 117)		ประถมศึกษา ตอนปลาย (<i>n</i> = 100)		<i>t</i>	<i>p</i>
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
	1. ด้านความขยัน	4.14	.40	3.96		
2. ด้านความประหยัด	4.14	.49	3.94	.46	3.12*	.00
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.23	.45	4.01	.43	3.62*	.00
4. ด้านความมีวินัย	4.16	.35	3.99	.41	3.36*	.00
5. ด้านความสุภาพ	4.12	.43	3.91	.43	3.59*	.00
6. ด้านความสะอาด	4.05	.49	3.75	.52	4.26*	.00
7. ด้านความสามัคคี	4.07	.40	3.88	.39	3.59*	.00
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.18	.36	4.01	.34	3.45*	.00
รวม	4.13	.38	3.93	.39	3.92*	.00

**p* < .05

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	ประถมศึกษา (<i>n</i> = 126)		สูงกว่าประถมศึกษา (<i>n</i> = 91)		<i>t</i>	<i>p</i>
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
	1. ด้านความขยัน	4.00	.43	4.14		
2. ด้านความประหยัด	3.97	.46	4.16	.51	2.89*	.00
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.06	.43	4.22	.47	2.72*	.01
4. ด้านความมีวินัย	4.03	.39	4.15	.37	2.31*	.02
5. ด้านความสุภาพ	3.96	.42	4.12	.45	2.62*	.01
6. ด้านความสะอาด	3.82	.52	4.04	.51	3.04*	.00
7. ด้านความสามัคคี	3.90	.38	4.08	.42	3.26*	.00
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.04	.35	4.18	.37	2.73*	.01
รวม	3.97	.38	4.13	.41	3.07*	.00

**p* < .05

จากตารางที่ 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยในการตัดสินใจ	เกษตรกรกรรม (n = 65)				รับจ้าง (n = 107)				อื่น ๆ (n = 45)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านความขยัน	4.04	.37	มาก	4	4.03	.46	มาก	6	4.15	.43	มาก
2. ด้านความประหยัด	4.02	.41	มาก	5	4.04	.50	มาก	4	4.13	.56	มาก	3
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.10	.41	มาก	1	4.11	.47	มาก	2	4.22	.48	มาก	1
4. ด้านความมีวินัย	4.04	.35	มาก	3	4.10	.41	มาก	3	4.10	.39	มาก	5
5. ด้านความสุภาพ	3.96	.37	มาก	6	4.03	.45	มาก	5	4.11	.50	มาก	4
6. ด้านความสะอาด	3.90	.44	มาก	8	3.87	.56	มาก	8	4.02	.54	มาก	8
7. ด้านความสามัคคี	3.93	.37	มาก	7	3.97	.40	มาก	7	4.07	.47	มาก	7
8. ด้านความมีน้ำใจ	4.06	.32	มาก	2	4.14	.36	มาก	1	4.08	.42	มาก	6
รวม	4.00	.33	มาก		4.03	.42	มาก		4.10	.44	มาก	

จากตารางที่ 15 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ พบว่า

ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีน้ำใจ และด้านความมีวินัย ตามลำดับ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีวินัย ตามลำดับ

ผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความขยัน และด้านความประหยัดตามลำดับ

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามอาชีพ

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านความขยัน	ระหว่างกลุ่ม	.48	2	.24	1.30	.28
	ภายในกลุ่ม	39.43	214	.18		
	รวม	39.91	216			
2. ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	.33	2	.16	.69	.50
	ภายในกลุ่ม	50.67	214	.24		
	รวม	51.00	216			
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ระหว่างกลุ่ม	.47	2	.24	1.15	.32
	ภายในกลุ่ม	43.86	214	.20		
	รวม	44.33	216			
4. ด้านความมีวินัย	ระหว่างกลุ่ม	.16	2	.08	.52	.60
	ภายในกลุ่ม	32.10	214	.15		
	รวม	32.25	216			

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
5. ด้านความสุภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.64	2	.32	1.63	.20
	ภายในกลุ่ม	41.60	214	.19		
	รวม	42.24	216			
6. ด้านความสะอาด	ระหว่างกลุ่ม	.72	2	.36	1.32	.27
	ภายในกลุ่ม	58.82	214	.27		
	รวม	59.54	216			
7. ด้านความสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	.49	2	.24	1.46	.24
	ภายในกลุ่ม	35.65	214	.17		
	รวม	36.14	216			
8. ด้านความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	.26	2	.13	.98	.38
	ภายในกลุ่ม	28.18	214	.13		
	รวม	28.44	216			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.30	2	.15	.93	.40
	ภายในกลุ่ม	34.17	214	.16		
	รวม	34.47	216			

จากตารางที่ 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน วุฒิการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2558 ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามระดับชั้น จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 47 ข้อ โดยมีอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .24 - .90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบด้วยวิธีการ Sheffe

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความมีน้ำใจ และด้านความมีวินัย ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านความสะอาด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้ปกครองกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และผู้ปกครองคอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองคอยให้คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่นักเรียนเสมอเมื่อพบความผิดพลาดของนักเรียน

1.2 ด้านความประหยัดโดยรวมและรายช้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงิน และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผู้ปกครองปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย 4 ในการดำรงชีวิต ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ทั้งที่บ้านและโรงเรียน

1.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมและรายช้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ ผู้ปกครองสอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ ให้ส่งคืนเจ้าของ และผู้ปกครองสอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ เมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิดผู้ปกครองจะให้อภัยและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ

1.4 ด้านความมีวินัย โดยรวมและรายช้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองกำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา และผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองติดตามพฤติกรรมนักเรียนเนื่องจากครูประจำชั้นเรื่องระเบียบวินัยของนักเรียนแล้วนำมาปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น

1.5 ด้านความสุภาพ โดยรวมและรายช้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ก้าวร้าว ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ และผู้ปกครองสอนนักเรียนให้พูดจาสุภาพไพเราะ อ่อนหวาน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

1.5 ด้านความสะอาด โดยรวมและรายช้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองเสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ ผู้ปกครองฝึกนิสัยให้นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหาร และการขับถ่าย และผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ

1.6 ด้านความสามัคคี โดยรวมและรายช้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ของโรงเรียน ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น และ ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

1.7 ด้านความมีน้ำใจ โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันสิ่งของ และให้นักเรียนได้รู้จักความสุขที่เกิดจากการให้ และผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้ปกครองสอนให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมเสมอ

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าประถมศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ มีเป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งในด้านคุณภาพผู้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยจนถึงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน คือ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งด้านการเรียนการสอน (การพัฒนาครู) โดยครูมีคุณธรรมจริยธรรมมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

ได้แก่ โรงเรียนมีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กร ชุมชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน โรงเรียนและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน (โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่, 2557) ซึ่งโรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและกิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เช่น การสวดมนต์ไหว้พระทุกวันศุกร์ การเข้าค่ายธรรมมะของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญทางพุทธศาสนา มีโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ลูกเสือเนตรนารี การจัดการเรียนการสอนที่มีการสอดแทรก ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความตระหนักในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรมจริยธรรม มีความขยัน ประหยัดอดออม ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย สุภาพ รักความสะอาด มีความสามัคคี และมีน้ำใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่นและประเทศชาติ และโรงเรียนได้นเน้นความร่วมมือกับผู้ปกครองในการร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านในการจัดประชุมผู้ปกครองในทุกภาคเรียน ครูประจำชั้นมีการรายงานผลทั้งด้านวิชาการและความประพฤติของนักเรียนแก่ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญในด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความมีน้ำใจ และด้านความมีวินัย ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สนวนได้ (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ที่ได้ทำการศึกษากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการศึกษากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมและรายด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับบ่อยครั้ง และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวรรณ เกษนาค (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนกลุ่มบัวหลวง อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยในแต่ละด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านความขยัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความขยัน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากความขยันนั้นเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของบุคคลที่จะทำให้การทำงานต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย (กัลยา ศรีปาน, 2542,

หน้า 17) ซึ่งผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างที่ต้องใช้แรงงานและความขยันหมั่นเพียรเป็นสำคัญในการทำมาหากิน ซึ่งเป็นคุณธรรมสำคัญที่ผู้ปกครองปฏิบัติเป็นแบบอย่างและปลูกฝังให้กับนักเรียน ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และคอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรินทร์ สวนใต้ (2552) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านความขยันอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิทย์ โอวาทกานนท์ (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความขยันหมั่นเพียรมีการพัฒนาในระดับมาก

1.2 ด้านความประหยัด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความประหยัด โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากโดยสภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้น้อย อีกทั้งสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูง ข้าวของแพงขึ้น ทำให้มีรายจ่ายมากขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญในการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมด้านนี้แก่นักเรียน ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญมาก ได้แก่ ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงิน และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย สอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด และปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้ปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ สมอเขียว (2555) ได้ทำการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขาคันทรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 พบว่า ด้านความประหยัดอดออมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีการส่งเสริมด้านความประหยัดอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ในระดับไหนก็ตาม จะต้องปลูกฝังหรือสอนเยาวชนรุ่นหลังให้ประพฤติปฏิบัติ ทั้งนี้ก็เพราะ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมซื่อสัตย์เมื่อใด สังคมก็จะวุ่นวายไม่สงบ คนจะเอาัดเอาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย (อมรรัตน์ เทพกำปนาท, 2549, หน้า 3) ดังสถานการณ์บ้านเมือง

ในปัจจุบัน เห็นได้ชัดว่าความไม่ซื่อสัตย์สุจริตนั้นสร้างปัญหาและความเดือดร้อนมากมายให้กับประเทศไทย ผู้ปกครองจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในคุณธรรมด้านนี้มากที่สุด ต้องการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อตรง ไม่คดโกงทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่ง บุญศักดิ์ แสงระวี (2541, หน้า 139) อธิบายถึง ลักษณะของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ได้แก่ มีสัจจะ จริงใจ นำไว้วางใจ หรือนำเชื่อถือ ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ การชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ หากนักเรียนเก็บของได้ให้ส่งคืนเจ้าของ และสอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สวนใต้ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ที่ทำการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกันว่า ด้านที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมมากที่สุด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความมีวินัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความมีวินัย โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ได้จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างชัดเจน มีการสอดแทรกคุณธรรมด้านนี้ในทุกกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมความมีระเบียบวินัยที่บ้านเป็นอย่างดี ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ได้แก่ กำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ ฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา และฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมนาด วิเชียรสาร (2552) ที่ศึกษา เรื่อง หนังสือส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับดีทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูไฮลา ขวัญดาวิน (2554) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่า การเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติศักดิ์ สมอเขียว (2555) ที่ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขาคันทรัง อำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ด้านความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านความสุภาพ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความสุภาพ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากความสุภาพเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทุกคนควรยึดถือปฏิบัติเป็นเครื่องมือที่ดีในสังคม ความสุภาพเรียบร้อยย่อมหมายถึง กิริยาทางกาย วาจาของผู้ปฏิบัติที่ได้แสดงออกมาให้เห็นถึงคุณลักษณะที่พึงงามของผู้นั้นและสังคมนั้น ๆ ด้วย ได้แก่ การอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดคุยด้วยวาจาไพเราะ อ่อนหวาน ไม่หยาบคาย การรู้จักเสียสละ การรู้จักให้อภัยผู้อื่น รู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อรู้ว่าทำผิด หากชนชาติใดก็ตามปฏิบัติตนให้อยู่ในความสุภาพ ชาตินั้น ประเทศนั้น ย่อมมีแต่ความสงบสุขร่มเย็น มีแต่ความเจริญก้าวหน้า พัฒนาเป็นอารยประเทศอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าควรปลูกฝังและส่งเสริมให้กับบุตรหลานตั้งแต่ยังเล็ก ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ได้แก่ ฝึกให้เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ก้าวร้าว ให้อภัยผู้อื่น ฝึกให้มีความสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมนาด วิเชียรสาร (2552) ได้ทำการศึกษา เรื่อง หนังสือส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พฤติกรรมนักเรียนด้านความสุภาพ อยู่ในระดับดีทุกข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายชื่อ

1.6 ด้านความสะอาด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความสะอาด โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสะอาดเป็นหนึ่งในคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ที่ควรนำมายึดถือปฏิบัติ ได้แก่ ความสะอาดปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่าควรปลูกฝังและส่งเสริมให้กับนักเรียน โดยเริ่มจากตัวนักเรียนเอง โดยข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ได้แก่ เสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ ฝึกนิสัยให้ล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร และการขับถ่าย ฝึกให้รู้จักรักษาความสะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สนวนใต้ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ที่ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน

ปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ผลการวิจัยสอดคล้องกัน พบว่าการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนด้านความสะอาดอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านความสามัคคี การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความสามัคคี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความสามัคคี และมีการประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีให้กับนักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สม่่าเสมอ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักสามัคคีกันในการที่จะพัฒนาโรงเรียน เช่น กิจกรรมกีฬาภายใน ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี การจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรม ชุมชนในการรณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับประเทศ ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สอนให้รู้จักเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น และรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิทย์ โอวาทกานนท์ (2555) ได้ศึกษา การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี เป็นไปตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมนาด วิเชียรสาร (2552) ได้ทำการศึกษา เรื่อง หนังสือส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พฤติกรรมนักเรียนด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดีทุกข้อ

1.8 ด้านความมีน้ำใจ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมด้านความมีน้ำใจ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากความมีน้ำใจเป็นคุณลักษณะทางจิตใจและ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ดีที่บุคคลกระทำต่อผู้อื่นและสังคม ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือ เรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ให้ความสนใจ ในความต้องการ ความจำเป็นความทุกข์สุขของผู้อื่น มีจิตอาสาพร้อมจะช่วยเหลือเกื้อกูล (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งความมีน้ำใจ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่พึงมีในตัวบุคคล ต้องปลูกฝังและ ส่งเสริมตั้งแต่ยังเล็ก ซึ่งข้อที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น รู้จักแบ่งปันสิ่งของ ให้รู้จักความสุขที่เกิดจากการให้ และส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ด้านความมีน้ำใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ปกครอง มีการส่งเสริมด้านความมีน้ำใจของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 – ป.6) ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงวัยที่ผู้ปกครองต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4- 6 ซึ่งเป็นเด็กโต เพราะเด็กเล็กในวัยนี้นั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสติปัญญา จิตใจ และสังคม เป็นวัยแห่งการเตรียมพร้อมทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ถ้าเด็กได้รับสิ่งแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุก ๆ ด้าน เด็กก็จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่หรือสิ่งแวดล้อมใหม่ได้อย่างราบรื่น เด็กในวัยนี้จะมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงพยายามปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตั้งแต่ยังเล็กจะดีกว่าการเริ่มปลูกฝังเมื่อเด็กโตแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สวนใต้ (2552) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ในด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด และด้านความมีน้ำใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าประถมศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากระดับการศึกษาของผู้ปกครองนั้น บุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า (ศุภรา สรรพกิจ, 2551, หน้า 22) ซึ่งจากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้จัด พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าจะเข้าร่วมกิจกรรม

มากกว่าเสมอ สอดคล้องกับ ศุภรา สรรพกิจ (2551, หน้า 22) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล กล่าวคือ บุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าระดับการศึกษาต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สนวนใต้ (2552) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประหยัด ทักษานี (2552) ได้เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหนองสูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูไฮลา ขวัญคาวิณ (2554) ที่เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัยแก่นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิ การศึกษาประถมศึกษาและสูงกว่าประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการเปรียบเทียบการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณใกล้แหล่งโรงงาน อุตสาหกรรม และเป็นแหล่งเกษตรกรรมในบางส่วน นักเรียนมาจากครอบครัวหลากหลายอาชีพ

แต่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั้งในโรงงานอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไปรายวัน และอาชีพเกษตรกรรม ทำสวน ทำไร่ ซึ่งเวลาในการดูแลบุตรหลานนั้นมีเฉพาะช่วงเย็นและกลางคืนไม่ค่อยมีวันหยุดพักผ่อนเพราะต้องประกอบอาชีพทุก ๆ วัน จึงเห็นได้ว่าผู้ปกครองทั้งสองอาชีพนี้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะมอบให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น ค้าขาย รับราชการ ธุรกิจส่วนตัวนั้น มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากกว่าเล็กน้อยแต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจพัฒน์ ยศชาติ (2556) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยรวมและด้านความประหยัด ความมีวินัย ความสุภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริรัตน์ บุตรบุญชู (2556) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้ปกครองและโรงเรียนควรมีการส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านความขยัน ผู้ปกครองควรให้คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่นักเรียนเมื่อพบความผิดพลาดของนักเรียน
2. ด้านความประหยัด ผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ทั้งที่บ้านและโรงเรียน
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิด ผู้ปกครองควรให้อภัยและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ
4. ด้านความมีวินัย ผู้ปกครองควรติดตามพฤติกรรมนักเรียนต่อเนื่องจากครูประจำชั้นเรื่องระเบียบวินัยของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น
5. ด้านความสุภาพ ผู้ปกครองควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

6. ด้านความสะอาด ผู้ปกครองควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ
7. ด้านความสามัคคี ผู้ปกครองควรส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีให้นักเรียน
8. ด้านความมีน้ำใจ ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมเสมอ
9. โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนและให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในการส่งเสริม

คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. การศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในทุกด้าน หรือนั้นเฉพาะในแต่ละด้าน โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและรอบด้านมากขึ้น
3. การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ในบริบทหรือตัวแปรอื่น ๆ เช่น จำแนกตามขนาดโรงเรียน สังกัด ที่ตั้งโรงเรียน (ในเมือง/นอกเมือง) เป็นต้น
4. การมีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในขอบข่ายที่ครอบคลุมทั้งระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. (2541). ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมการศาสนา. (2541). คู่มือการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2541). คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). ระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรณีการ์ ภิรมย์รัตน์. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบของคัมภีร์ประกอบคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร กับจังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คุณธรรม 8 ประการ. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร. ปรินซิพนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กัลยา ศรีปาน. (2542). ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบุญเลิศอนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- กิจพัฒน์ ยศชาติ. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนปากช่องพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- กิตติศักดิ์ สมอเขียว. (2555). *ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านเขาคันทรง อำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2555). *เอกสารเผยแพร่ความรู้ เรื่อง การเรียนการสอน ที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- จรัส แก้วเป็ง. (2547). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้านคุณธรรม โรงเรียนเชียงคำ วิทยาคม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, สำนักบัณฑิตวิทยา, สถาบันราชภัฏเชียงราย.*
- จวีร์รัตน์ บุตรบุญชู. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ชมนาด วิเชียรสาร. (2552). *หนังสือส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กापสินธุ์: โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์.*
- ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2543). *ทักษะภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มัลติอินฟอร์เมชั่น.*
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ชุติมา สัจจานนท์. (2540). *คุณธรรมและจริยธรรมของนักสารนิเทศ. โคมทัศน์ 18(2), 84-89.*
- ชวงศ์ ฉายะบุตร และมุ่งห้วย ชื่อดตรง. (2548). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.*
- ชูไฮลา ขวัญคาวิณ. (2554). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและครูในการเสริมสร้างวินัย ให้นักเรียน โรงเรียนบ้านกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- ฐิติภัทร สิงห์ล้าเลิศ. (2547). *การศึกษาจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดบึงทองหลาง สำนักงาน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- ณรงค์ สายพิมพ์ทอง. (2530). การศึกษาพฤติกรรมการทำผิดวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2540). ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ถาวร พวงมณี. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหาร โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิพย์วรรณ สังข์ทอง. (2558). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน
ของนักเรียน โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 44 (บ้านนนทรี) อำเภอป่าไร่ จังหวัดตราด.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทิดทูน สุจาวี. (2544). เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.
การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย, บุญผา เมฆศรีทองคำ และธีระวัฒน์ ฆะราช. (2551).
- นภเนตร ธรรมบวร. (2541). บทบาทครอบครัวกับการศึกษา: รายงานการวิจัยประกอบการร่าง
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). การกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- บัวหลวง แสงสว่าง. (2548). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สำหรับนักเรียนใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี แทนแก้ว. (2541). จริยธรรมกับชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญศักดิ์ แสงระวี. (2541). ศิลปะการใช้คนในสามก๊ก (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.

- ประกอบ คุณารักษ์. (2543). *สภาพความพร้อมของหน่วยงานทางการศึกษาต่อการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประกาศรี สีสำไฟ. (2543). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). *รายงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประวิทย์ โอวาทกานนท์. (2555). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประหยัด ทัทธานี. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองซุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4*. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปราณี วิฑูรวานิชย์. (2542). *การสอนศีลธรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผ่องศรี สามศรีทอง. (2548). *การศึกษาคูณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนชัยรัตน์ จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พัชรินทร์ สวนใต้. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิไลพร ก้องสมุทร. (2549). *การศึกษาจริยธรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ในสังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวิณี มณีนพรัตน์. (2551). *การวิเคราะห์เนื้อหาโฆษณาทางโทรทัศน์ด้านจริยธรรมของเด็กปฐมวัย*. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2549). *พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา*. เข้าถึงได้จาก www.web.msv.ac.th/news.php/
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2555). *คุณธรรม จริยธรรม*. เข้าถึงได้จาก <http://www.nrru.ac.th>
- มะลิวรรณ เกษนาถ. (2558). *การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มบัวหลวง อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานประมาณ ในการปฏิรูประบบราชการ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- รัตนา สถิตานนท์. (2543). *บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์.
- รุจิร ภู่อาระ. (2541). *แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการสร้างเสริมลักษณะนิสัย (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่. (2557). *รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. ชลบุรี: โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2554). *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรรณ วลัยฉัตร. (2547). *ความซื่อสัตย์*. กรุงเทพฯ: 108 สุขยอด ไอเดีย.
- วศิน อินทสระ. (2541). *พุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ทองกวาง.
- ศราวุธ ประกอบแสง. (2551). *พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.*
- ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประหยัด ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ศรีสุดา วรกา. (2554). *การศึกษาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- ศุภรา สรรพกิจ. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. สารนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *ตัวชี้วัดธรรมภิบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมบูรณ์ สิงห์คำป้อม. (2542). ศึกษาปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู
ในโรงเรียนเอกชน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2542). *มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *คุณธรรมและจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์*.
กรุงเทพฯ: องค์การคำคุณสภา.
- ลีปนันท เกตุทัต. (2544). *การปฏิรูปวิทยาศาสตร์ศึกษาเวียดนาม*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- สุชาดา จักรพิสุทธิ์. (2547). การศึกษาทางเลือกของชุมชน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น*, 27(4), 18-23.
- สุธาทิพย์ วิเชียรวัฒนชัย. (2554). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควร
ปลูกฝังและพฤติกรรมที่ปรากฏด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันท์ ปรีชาชัยสุรัตน์. (2542). *การใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
ทางสังคมของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี สุดจินดา. (2546). *จริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสังกัดคณะรักกางเขน
แห่งจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุวาโรจน์ จันตา. (2547). *สภาพการจัดสิ่งแวดล้อมโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมรรัตน์ เทพกำปนาท. (2549). *บทความประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ.
- อัมพร เรืองศรี. (2547). *การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุดม คันธะรส. (2542). *บทบาทของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุดมศักดิ์ ภาระพฤติ. (2555). *ความสุขภาพ*. เข้าถึงได้จาก [http://www.gotoknow.orh/blog /superteduc/189590](http://www.gotoknow.orh/blog/superteduc/189590)
- อุไรวรรณ เขียรประดิษฐ์. (2553). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Abrams, L. S. (2000). Planning for school change school-community collaboration in a full service elementary school. *Urban Education, 35*(1), 79-103.
- Bear, G. G. (1980). The Relationship of moral reasoning to conduct problems and intelligence. *Dissertation Abstracts International, 40*(9), 4461-A.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Brown, R. (1965). *Social psychology*. New York: The Free Press.
- Cohen , J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural development participation: Concept and measures for project design implementation and evaluation*. Cornell: Rural Development Center, Cornell University.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing* (5th ed.) New York: Harper Collins.
- Delaney, N., & McLuclie, D. (2000). The effaces of strategy training on comprehension of Implicit and explicit information in familiar and unfamiliar exposition test. *Dissertation Abstracts International, 22*(2), 112-121.

- Gold, S. E. (2000). Community organizing at a neighborhood high school: Promises and dilemmas in building parent-educator partnership and collaboration. *Pro Quest Dissertation, 60*(7), 295-305.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Hogan, R. (1973). Moral conduct and moral character: A psychological perspective. *Psychological Bulletin, 79*(4), 217.
- Kohlberge, L. (1976). *The cognitive developmental approach*. New York: Holt, Binegart and wonson.
- Koufman, H. F. (1949). *Participation organized activities in selected Kentucky localities*. New York: Agricultural Experiment Station Bulletins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607-610.
- Lanier, S. P. (1993). Promoting moral conceptual development in rural adolescents (moral development, rural student, peer facilitators). *Dissertation Abstracts International, 54*(5), 1680-A.
- Oakley, P. (1984). *Approaches to participation in rural development*. Geneva: International Office.
- Ottaway, A. C. (1962). *Education and society*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Piaget, J. (1960). *The moral judgment of the child* (3rd ed). London: Rutledge & Kegan Paul.
- Sumption, M. R., & Engstrom, Y. (1966). *School community relations*. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. ผลประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการศึกษา จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบคำถามทุกข้อและแสดงความคิดเห็นโดยเสรี โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านและบุตรหลานของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการเอื้อเฟื้อของท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ช่อชบา นาคบุญ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง

1. ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3)
2. ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 – ป.6)

2. วุฒิการศึกษา

1. ประถมศึกษา
2. สูงกว่าประถมศึกษา

3. อาชีพ

1. เกษตรกรรม
2. รับจ้าง
3. อื่น ๆ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ขยัน						
1	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
2	ท่านฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทนต่อความยากลำบาก					
3	ท่านคอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน					
4	ท่านกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน					
5	ท่านมักจะชมเชยนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จด้วยตนเอง					
6	ท่านคอยให้คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่นักเรียนเสมอเมื่อพบความผิดพลาดของนักเรียน					
ประหยัด						
7	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ทั้งที่บ้านและโรงเรียน					
8	ท่านทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงิน และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย					
9	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า					
10	ท่านปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้ปัจจัย 4 (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) ในการดำรงชีวิต					
11	ท่านทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า					
12	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
ซื่อสัตย์สุจริต						
13	ท่านสอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ ให้ส่งคืนเจ้าของ					
14	ท่านสอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก					

ข้อ	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
15	เมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิดท่านจะให้อภัยและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ					
16	ท่านชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์					
17	เมื่อท่านพบว่านักเรียนลักขโมยสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตน ท่านจะอบรม และปรับพฤติกรรมการลักขโมยนี้ ด้วยวิธีการที่สมเหตุสมผล					
มีวินัย						
18	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา					
19	ท่านกำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้าน ให้เป็นระเบียบ					
20	ท่านติดตามพฤติกรรมนักเรียนต่อเนื่องจากครูประจำชั้น เรื่อง ระเบียบวินัยของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนา พฤติกรรมให้ดีขึ้น					
21	ท่านฝึกในเรื่องมารยาทการฟัง การพูด ให้ถูกกาลเทศะ					
22	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่					
สุภาพ						
23	ท่านสอนนักเรียนให้พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน					
24	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ก้าวร้าว					
25	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักการให้อภัยผู้อื่น					
26	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษทุกครั้งเมื่อรู้ว่าตัวเองกระทำความผิด					
27	ท่านฝึกให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ					
28	ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย					
สะอาด						
29	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ					

ข้อ	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
30	ท่านฝึกให้นักเรียนได้รับผิดชอบงานทำความสะอาดบ้าน โดยคอยให้คำแนะนำถึงวิธีการทำที่ถูกต้อง					
31	ท่านเสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ					
32	ท่านคอยให้คำแนะนำการดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายให้สะอาดอยู่เสมอ					
33	ท่านฝึกนิสัยให้นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหาร และการจับถ่าย					
34	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักทำความสะอาดห้องนอนด้วยตนเองอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง					
35	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ					
สามัคคี						
36	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน					
37	ท่านมักจะส่งเสริม สนับสนุนการเตรียมทำงานกลุ่มของนักเรียนในห้องเรียนเสมอ					
38	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
39	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการให้และการรับอย่างมีเหตุผล					
40	ท่านส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
41	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น					
มีน้ำใจ						
42	ท่านสอนให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมเสมอ					
43	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น					
44	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง					

ข้อ	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
45	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันสิ่งของ และให้นักเรียนได้รู้จักความสุขที่เกิดจากการให้					
46	หากนักเรียนมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น ท่านจะให้คำยกย่องชมเชยทุกครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจในการทำความดีในครั้งต่อไป					
47	ท่านฝึกให้นักเรียนไม่นิ่งดูตายต่องานส่วนรวม					

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
1	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1
2	ท่านฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทนต่อความยากลำบาก	1	1	1	1
3	ท่านคอยติดตามดูแลเรื่องการบ้าน และงานบ้าน	1	1	1	1
4	ท่านกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	1	1	1	1
5	ท่านมักจะชมเชยนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จด้วยตนเอง	1	1	1	1
6	ท่านคอยให้คำชี้แนะและให้กำลังใจแก่นักเรียนเสมอเมื่อพบความผิดพลาดของนักเรียน	1	1	1	1
7	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักออมทรัพย์ทั้งที่บ้านและโรงเรียน	1	1	1	1
8	ท่านทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงิน และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงินอย่างไม่ฟุ่มเฟือย	1	1	1	1
9	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า	1	1	1	1
10	ท่านปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประมาณตนในการใช้ปัจจัย 4 (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) ในการดำรงชีวิต	0	1	1	.67
11	ท่านทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า	1	1	1	1
12	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1	1	1	1
13	ท่านสอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ ให้ส่งคืนเจ้าของ	1	1	1	1
14	ท่านสอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก	1	1	1	1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
15	เมื่อนักเรียนทำผิด แล้วยอมรับผิดท่านจะให้อภัยและให้โอกาสให้นักเรียนแก้ตัวใหม่เสมอ	1	1	1	1
16	ท่านชี้แนะถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์	1	1	1	1
17	เมื่อท่านพบว่านักเรียนลักขโมยสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตน ท่านจะอบรม และปรับพฤติกรรมการลักขโมยนี้ ด้วยวิธีการที่สมเหตุสมผล	1	1	1	1
18	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา	1	1	1	1
19	ท่านกำชับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ	1	1	1	1
20	ท่านติดตามพฤติกรรมนักเรียนต่อเนื่องจากครูประจำชั้นเรื่องระเบียบวินัยของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น	1	1	1	1
21	ท่านฝึกในเรื่องมารยาทการฟัง การพูด ให้ถูกต้องเหมาะสม	1	1	1	1
22	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่	1	1	1	1
23	ท่านสอนนักเรียนให้พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน	1	1	1	1
24	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ก้าวร้าว	1	1	1	1
25	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักการให้อภัยผู้อื่น	1	1	1	1
26	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักกล่าวคำขอโทษทุกครั้งเมื่อรู้ว่าตัวเองกระทำความผิด	1	1	1	1
27	ท่านฝึกให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่เสมอ	1	1	1	1
28	ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ซึมซับการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย	1	1	1	1
29	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ	1	1	1	1
30	ท่านฝึกให้นักเรียนได้รับผิดชอบงานทำความสะอาดบ้าน โดยคอยให้คำแนะนำถึงวิธีการทำที่ถูกต้อง	1	1	1	1
31	ท่านเสริมสร้างนิสัยการรักความสะอาดให้กับนักเรียนอยู่เสมอ	1	1	1	1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
32	ท่านคอยให้คำแนะนำการดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายให้สะอาดอยู่เสมอ	1	1	1	1
33	ท่านฝึกนิสัยให้นักเรียนล้างมือทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหาร และการขับถ่าย	1	1	1	1
34	ท่านฝึกให้นักเรียนรู้จักทำความสะอาดห้องนอนด้วยตนเองอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง	1	1	1	1
35	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจแจ่มใสอยู่เสมอ	1	1	1	1
36	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	1	1	1	1
37	ท่านมักจะส่งเสริม สนับสนุนการเตรียมทำงานกลุ่มของนักเรียนในห้องเรียนเสมอ	1	1	1	1
38	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1	1	1	1
39	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการให้และการรับอย่างมีเหตุผล	1	1	1	1
40	ท่านส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	1	1	1	1
41	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ไม่รังแกผู้อื่น	1	1	1	1
42	ท่านสอนให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมเสมอ	1	1	1	1
43	ท่านฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	1	1	1	1
44	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง	1	1	1	1
45	ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันสิ่งของ และให้นักเรียนได้รู้จักความสุขที่เกิดจากการให้	1	1	1	1
46	หากนักเรียนมีโอกาสดูช่วยเหลือผู้อื่น ท่านจะให้คำยกย่องชมเชยทุกครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจในการทำความดีในครั้งต่อไป	1	1	1	1
47	ท่านฝึกให้นักเรียนไม่นิ่งดูดายต่องานส่วนรวม	1	1	1	1

ภาคผนวก ข

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๖๒๑๘.๘/ว. ๐๔๑๑

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงการวิจัย
๒. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ได้แก่

นางช่อชบา นาคบุญ รหัส ๕๘๕๒๐๕๑๘

งานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ ตั้งกวดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑๑

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๖๒๑๘.๘/ว. ๐๔๑๒

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วยภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ ได้แก่

นางช่อชบา นาคบุญ

รหัส ๕๘๕๒๐๕๑๘

งานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑๑

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๖๒๑๘.๘/ว. ๐๔๑๓

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ได้แก่

นางช่อชบา นาคบุญ รหัส ๕๕๕๒๐๕๑๘

งานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑๑

ภาคผนวก ค

1. ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ จากการทดลองใช้เครื่องมือ
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตารางที่ 17 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จากการทดลองใช้เครื่องมือ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.81	17	.75	33	.80
2	.74	18	.90	34	.87
3	.64	19	.82	35	.78
4	.76	20	.90	36	.86
5	.64	21	.79	37	.82
6	.81	22	.66	38	.78
7	.75	23	.90	39	.68
8	.82	24	.69	40	.76
9	.86	25	.70	41	.79
10	.78	26	.66	42	.24
11	.81	27	.84	43	.69
12	.87	28	.81	44	.88
13	.90	29	.75	45	.71
14	.72	30	.76	46	.63
15	.78	31	.72	47	.82
16	.86	32	.84		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .98